

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petičvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemžni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Volilno leto.

Leto 1906 je pravo volilno leto. Komaj so velike volitve končane, se že začne drugod. Najprej je volila Anglija nov parlament. Zmagala je demokratična misel nad konservativizmom. Delavec minister, — to je bil najznačilnejši rezultat te borbe.

Potem pride Rusija. Kaka bo prihodnja »Gosudarstvenna дума«? »Novoje Vremja« piše: Volitve v Gosudarstvenno duma in v izpremenjeni Gosudarstvennyi Sovet sicer še davno niso končane in zato ni mogoče še s popolno gotovostjo narisati fiziognomije bodočega ruskega parlamenta, vendar če se tudi ne uresniči napovedana zmaga »kadetov«, se kaže brez dvoma, da bode že izid prvih volitev odločilen za bodočnost novoporajajočih se ruskih ljudskih zastopov: Naši konservativci bodo morali brez izjeme odstopiti in prepustiti polje svobodomiselnosti navdahnjenim ljudskim zastopnikom, ki bodo pri vseh svojih različnih strujah in strankah vendar zedinjeni po eni globoko jim vcepljeni misli: Da je treba sedanjo upravo Rusije zamenjati z novo, ki bo brezpogojno zagotovila zakonitost in blagor dežele, svobodo državljanov pri široki izvršitvi državljskih pravic.

Tudi Francija bo volila. Čez nekaj tednov pristopijo francoski državljani, da izreko, komu bode za bodočo dobo izročili politično moč in nalogo zakonodajstva. Od teh volitev še ni pričakovati posebnega uspeha za stranke, ki so nasprotne tiranstvu framasonov. Stranka, ki je zdaj na krmilu, je vso upravo, vse šolstvo, vse javno in privatno življenje tako zastrupila, tako demoralizirala in fanatizirala celo državo, da to pot najbrže še ne prodro možje, ki bi branili pravico vere in vesti proti nesramnim brezbožnežem, ki hočejo uničiti zadnjo sled krščanstva. Vendar so pa dogodki zadnjih dni tako globoko razburili vse ljudstvo, da bo borba gotovo jako huda. V boju se pa vadijo in urijo čete, ki bodo pozneje gotovo zmagale. Udeležba pri volitvah bo gotovo ogromna in francoskemu temperamentu primerno tudi živahna. Brez nasilstev gotovo ne pojde.

Potem pride na vrsto Ogrska. Položaj bo čisto izreden. Sicer je Wekerle obljubil čiste volitve. A Ogrska je taka dežela, da vsak ministrski predsednik obljubljuje vedno »čiste« volitve, seveda zato, ker so »čiste« volitve neka tako nenavadnega na Ogrskem, da jih

je treba še posebej obljubljati, kakor da ne bi bila že itak dolžnost vsake vlade, da čuva nad nepristranskim izvrševanjem zakonov. Ne motimo se, če napovemo, da se bodo vršile bodoče volitve pod groznim pritiskom koalicije. Uporniki-ministri bodo izrabili vso svojo moč in grozili z uničenjem eksistence vsem, ki bi se jim ustavljali.

Pa tudi mi bomo volili. Ali »po starem«, ali »po novem«, — kdo ve? Po starem volilnem redu izvoljeni državni zbor ne bi bil nič boljši od sedanjega. A splošna in enaka volilna pravica bi vsaj razbila tiste zastarele stranke, ki so se tako zagrizle zdaj, da ne morejo ne naprej, ne nazaj. Nekaj novega, nekaj svežjšega bi sledilo namestu starega, popolnoma nerabnega stroja.

Pa tudi volitve za deželni zbor se bližajo. Ali bomo morali čakati do prihodnje spomladi, ali pa bo treba že prej stopiti na volišče, je uganjka, ki se nam bo najbrž tako rešila, kakor je padlo z neba zadnje zasedanje kranjskega deželnega zbora.

Vsi pripoznavajo, da je nujna potrebna radikalna izprememba starega volilnega reda. Tudi najzabitejši »Narodovec« mora to pripoznati. Vse druge države se modernizirajo, tudi Avstrija in — last not least — celo Kranjska mora dobiti bolj demokratično zastopstvo. Mi pridobimo pri vsakem razširjenju volilne pravice in čim prej se to izvrši, tem boljše. Ali dobimo več ali manj, le za to se gre. Neumen je pa vsak, ki ne vzame, kadar se mu kaj ponuja. Komur ne dajo takoj cele možnje, je za začetek tudi s polovico zadovoljen, saj drugo lahko še pozneje dobi! Norec bi bil, če bi še prvo polovico proč vrgel.

Zato nas pa malenkostno vpitje nasprotnikov, ki vedo, da bodo prej ali slej popolnoma propadli, malo moti. Za slovenstvo je nujno potrebno, da se vojskujemo za vsako razširjenje volilne pravice za državni in za deželni zbor. Koder ne gre skokom, mora iti hodom, a iti mora! Izdajavec slovenstva je, kdor meče demokratiziranj naših javnih zastopov polena na pot.

Za našo stranko je pa geslo dano: Mi moramo naprej! Za državni in za deželni zbor moramo napredovati že po starem volilnem redu, da tem gotovejše pridemo — če tudi po težkih borbah — do potrebnih reform. Kdor dela, ta zmagaja — to bodi naše geslo!

NOV POLOŽAJ NA OGRSKEM.

Včeraj popoldne so sklepali v ogrskem ministrskem svetu o imenovanju novih višjih županov. Polonyi se je odpeljal na Dunaj, da poroča vladarju o nastavljenju državnih tajnikov v justičnem ministrstvu. Novi honvedski minister Jekelfalussy je naznanil, da vstopi v ustavno stranko. — V Požunu je imela radikalna reformna stranka shod, h kateremu sta obljubila, da prideta, tudi bivša ministra Kristoffy in Vörös. Ko je došel vlak, na katerem bi se bila imela pripeljati bivša ministra, se je zbralo približno sto pristašev koalicije, ki so metali na vlak kamenje, ker so sodili, da se nahaja Kristoffy v vlaku. A Kristoffy je odpovedal udeležbo. Namaravali so dejansko napasti bivša ministra. Tudi proti udeležencem shoda so priredili demonstracije. — Tulipansko društvo je imelo včeraj svoj ustanovni shod, ki so se ga udeležile dame raznih stanov. Predsedovala je soproga grofa Alberta Apponyija. Shod je otvoril Jurij Barcal, ker je bil zadržan grof Apponyi. Naglašal je, da je geslo novega društva gojitev in pospešitev ogrske industrije in ne sovražstvo in boj avstrijski industriji.

KOŠUTOVI GOVORI.

Včeraj je zaslíhal Košut odposlaništva raznih društev. Prvi so bili sprejeti zastopniki »Društva ogrskih inženirjev in arhitektov«. Košut jim je rekel, da je prevzel ministrstvo v zelo težavnih okoliščinah. Veliko breme mora nositi, ker mora pospeševati jako važne koristi le v omejenem delokrogu in ne tako, kar zahteva njegovo prepričanje in domoljubje. Zastopništvu avstrijskih strokovnih pisateljev je rekel, da želi med Avstrijo in Ogrsko sporazumljenja, ki bi pospeševalo razvoj obeh držav. Zastopnikom »Društva ogrskih železnih rudnikov in tovarov« je rekel, da se morajo čuti želje obrtnikov v vsakem posameznem industrijskem okraju. Tudi železniškim strojevodjem je obljubil, da hoče pospeševati njihove stanovske zahteve.

KRALJU ZVESTI OGRSKI URADNIKI — NA CESTI.

Fejervary je stavil koaliciji, predno so ji izročili moč, sledeča pogoja: Tiszovega in Fejervaryjevega ministerstva koalicija ne stori odgovorno zato, kar se je zgodilo in bo materialno skrbela za one uradnike, ki jih je nastavila Fejervaryjeva vlada. Koalicija ni obljubila niti prvo niti drugo. Obljubila je sicer, da pravno in materialno ne pozove na odgovor Tiszove in Fejervaryjeve vlade, pač pa vzdržuje proti Fejervaryjevi vladi politično obtožbo. Jasno je, da hoče obdržati na ta način v rokah važno orožje, ki je naperjeno tudi proti kroni, ker je izjavil Fejervary sam, da ni bil politik, marveč le kroni slepo pokoren vojak. O preskrbi uradnikov, ki jih je imenoval Fejervary, si je pa pridržala koalijska vlada odločitev. Najbolj je nasprotoval Fejervaryjevim zahtevam Andrassy, ki je igral na Dunaju vodilno vlogo. Fejervary se je udal, a ko bi bil vztrajal na svoji zahtevi, bi bil mir

onemogočil še v zadnjem trenutku, kar si pa pa ni upal zagovarjati. In prepustil je koaliciji, da oškoduje v denarju med krizo imenovane uradnike. Redko sejani kralju zvesti uradniki so bili tako za zahvalo gospodarsko uničeni. Fejervaryjeva vlada ni imela več časa, da skrbi za uradnike, ki so bili imenovani med krizo, koalijska vlada pa zdaj odstavlja one uradnike, ki niso bili sami tako pametni, da bi bili kakor hudodelci zapustili svoja mesta, ko je nastopila koalijska vlada. Namen koalijske vlade je bil jasen. Kaznovati je hotela one uradnike, ker so ostali zvesti vladi in kralju in se niso pokorili volji koalicije. Pač ironija je, da kaznujejo na Ogrskem zvestobo uradnikov nasproti kralju s tem, da jih gospodarsko uničijo. Kako bo to vplivalo na prihodnosti? Saj ni nikakor izključeno, da se na Ogrskem zopet pojavi spor med mažarskimi soviništi in vladarjem. A v tem slučaju bodo pač težko še dobili moč, ki bi se postavili v nevarnost in želi za to tako nevhvaležnost, kakor so jo želi zdaj kralju zvesti uradniki.

HRVATJE V DALMACIJI.

Split, 18. aprila. Zaupniki hrvaških Hrvatov so sklenili v zadevi skupnega hrvaškega programa, sklicati shod vseh dalmatinskih županov. Zaupniki so brzojavili Košutu, ki je takoj odgovoril.

SUPILOVI ZLATI GRADOVI.

V Budimpešti se sedaj godijo važne stvari. Hrvška mažaronska stranka in stranka reških »resolucijonistov« se borita za prvenstvo. Košutovci opazujejo vso borbo od strani in kakor gospodarji čakajo. Kar je pri celi stvari malodane smešno, je to, da resolucijonisti od Mažarov zahtevajo skoro isto, kot stara vladna stranka. Sam »Pokret«, ki je duša resolucijonističnega gibanja, pravi, da kandidat novih, baron Rauchi, ki bi rad postal ban, zahteva od Frana Košuta samo to, da se Ogrji strogo drže nagodbe. Saj to hoče tudi Pejačević. Ne motimo se zelo, če vidimo v tem boju pri njegovih voditeljih precej egoistične namene; žalostno je le, da bo pri tem opeharjen marsikateri hrvaški rodoljubni idealist.

OGLEDUŠTVO OB DALMATINSKI MEJI.

Na Reki je vzbudilo veliko presenečenje postopanje italijanske vojne ladije »Cyclop«. Poroča se namreč, da so opazovali z ladje vojaške utrdbe ob avstrijskem obrežju. Pred nekaj časa je došla v Reko italijanska vojna ladija »Cyclop«, da prevzame torpedovke za laško mornarico. Pri obrežnih oblastvih je naznanilo ladjino poveljništvo, da je priplula ladija iz Benetk. A ko je odplula italijanska vojna ladja, se je pa izkazalo, da kapitan ni naznanil resnice. Z dalmatinskega obrežja so namreč poročali, da je odplul »Cyclop« iz Benetk v Šibinj in je križaril med dalmatinskimi otoki in dalmatinskim obrežjem. Plul je tudi skozi »Zadrski preliv«. Pri vojaško zanimivih točkah je ostala ladja dlje časa in ni razvila svoje zastave. »Cyclop« se je odpeljal iz Benetk namesto proti severovzhodu proti ju-

LISTEK.

Med moravskimi Slovaki.

Popotni spomini. — Spisal L. Lenard. (Konec.)

Slovak ljubi zabavo, petje, glasne in šumeče veselice. Njihove svatbe trajajo dolgo in so zelo hrupne. Tudi jaz sem imel priliko videti slovaško svatbo in bilo je v resnici lepo videti, kako so v svojih živih prazničnih barvah v procesiji z glasno godbo šli skozi mesto v cerkev k blagoslovu in iz cerkve v gostilno k svatovščini. Potem sem šel na Velehrad in ko sem se tretji dan na večer povrnil, bili so v gostilni pri najboljši volji. Kolikokrat so se med tem stekli in zopet spravili, mi ni znano. Pri takih prilikah veliko kriče, pojejo in plešejo, a primeroma malo pijejo in še manj jedo. K jedi jih je v resnici siliti, drugače bi šli vsi lačni domov. To siljenje imenujejo »pobizeti«, pobežati. Ako kdo Slovaka vpraša, kako je bilo pri svatovščini, mu bo včasih odgovoril: »Mnogo jidla, ale malo pobizeni«, veliko jedi, toda malo pobežanja. Radi tega naprosijo včasih postarne, zgovorne ženske, katerih naloga je svate »pobizeti«, da jedó.

Sploh pa žive Slovaki doma zelo zmerno

in priprosto. V vasi Jarošov, kjer sem nekaj dni prebival, imajo tri krčme, od teh je ena izključno za osobe in delavce velike židovske pivovarne. Sploh se mi je zdelo, da gostilne slabo obiskujejo, kljub temu, da nimajo doma druge pijače, kakor slabo, neukusno vodo. Njihova najnavadnejša hrana so močnate jedi in krompir, za priboljšek velja semtertja kakšna raca ali gos, katerih je na Moravskem veliko. Sploh imajo na Moravskem tudi v najpriprostejših hišah izvrstne močnate jedi, »kolačke«, »povidel«, »buhte«, itd. To so pristne slovanske jedi, za katere Nemec niti izreka nima, in kadar jih hoče zaužiti, kar pa sicer rad stori, imenovati jih mora z našimi zvoki »Kolaczen«, »Powidel« itd.

Slovak ima v veliki meri ono lastnost, ki je bistveni del slovanskega značaja in katero bi imenoval potrpežljivost, dasiravno ni to vselej krščanska čednost istega imena. On se zna vdati v svojo usodo, trpeti in čakati. Ako je potreba, ždi in čaka nepremično ure in ure, kakor da ne bi imel v sebi žile krvi. In vendar je on tako živahen in vročerkven!

Slovak je veren in udan duhovščini. Slovaško je najbolj katoliški del Moravskega. Duhovnika pozdravljajo povsod z največjim spoštovanjem, ter mu poljubljajo roko vsi mo-

ški, ženske in otroci. V cerkev hodijo radi in tudi k zakramentom se ne boje zahajati. Seveda stori v tem oziru slabejši spol več kot močnejši. Zadnji čas se pa zanaša »naprednjaštvo« tudi na Slovaško, bogatejši kmetje že postajajo »napredni«. Naprednost je lepa čednost, da bi se kazala le vedno v dobrem!

Prvo nedeljo velikega srpana, na dan Porcijunkole, doživel sem v Ogrskem Gradišču prizore, katerih nikdar ne bom pozabil. Vše proti solnčnemu zatonu je pričelo vreti ljudstvo v cerkev in v samostanski hodnik, kjer so bile spovednice. Prišlo je spovednikov morda kacij 20, ki so spovedovali do večera. V samostanskih hodnikih in pred samostanom se je trlo vernega ljudstva, poslopje je bilo kakor v obsednem stanju. Ljudje, ki so prišli od daleč, prinesli so si v culah na hrbtu buhte in kolačke za večerjo, zraven so pili vodo iz samostanskega vodnjaka, ter prenočili na tlaku pred samostanom, po stopnjicah in hodnikih. Vodnjak na dvorišču je bil pozno v noč oblegan od slovaškega ljudstva, ki se je drenjalo in prerivalo za malo neukusne, nepitne vode. Zjutraj zgodaj se je prizor v večji meri ponovil. Ker so bili vsi spovedniki oblegani, ni imel nikdo časa podajati sveto obhajilo. Jaz sem po maši obhajal, dokler se ni-

sem popolnoma utrudil in dokler mi ni za nekaj časa zmanjkalo ljudi. Toda pozneje so, kamor sem se prikazal, ljudje vrela za menoj in prosili: »Panáček podávat«, »Velebníček podávat«, Velebný panáček, podávat.« Jaz nisem znal, kaj naj storim. Iščem kacega duhovnika, a ne najdem nobenega. Grem v zakristijo k zakristanu, ter ga vprašam, kaj naj storim. On tudi ni znal sveta. »Sedaj gre težko«, rekel je. »Kmalu se prične shod tretjerednikov, potem je pridiga, potem bo slovesna sveta maša.« A kedaj se bo sveta maša končala? »Še le popoldne.« Torej naj več kot dvatisoč ljudi, ki so brez večerje prenočili na tlaku pred samostanom, čaka do popoldne tešč? »Popred ne gre.« »Bo šlo«, odgovorim jaz. K sreči je prišel nek novomašnik z Dunaja na poti v dotično cerkev maševat in je ravno prišel od oltarja. Jaz ga poprosim, naj mi pomaga in šla sva vsak z enim ciborijem in vsak po eni strani od velikega oltarja do vrat in nazaj. Bog zna kolikokrat. Mogočen Slovak v prazničnem belem kroju šel je pred menoj ter mi delal s svojim orjaškim glasom in postavo pot. Gnječa je bila nepopisljiva in soparica strašna. Mislil sem, da bom vsak trenotek onemogel, ljudje so se drenjali, kakor da bi bilo to sveto obhajilo zadnje v življenju.

govzodu in je naredil velik ovinek ter obiskal samo vojaško važne točke.

DELEGACIJSKO ZASEDANJE.

Jutri se vrši skupni minsterski svet, v katerem določijo, kdaj se snidejo delegacije. Kakor poročajo, nameravajo sklicati delegacije jeseni in bodo imele nalogo, da dovolijo obroke za višje armadne izdatke v letih 1906 in 1907.

ČRNI OBLAKI NA OBNEBJU TROZVEZE.

Trozveza se zopet trese v svojih temeljih. Londonsko časopisje ji pa celo že napoveduje konec. Gotovo je, da so v Berlinu jako nezadovoljni z Italijo, ki je igrala pri maroški konferenci precej dvoumno vlogo. Nemški kancelar Bülow je baje nameraval izjaviti v nemškem drž. zboru nezadovoljnost Nemčije s postopanjem Italije pri maroški konferenci, a je to preprečila nenadna njegova bolezen. Ker niso mogli berlinski krogi podati svoje Italiji neprijazne izjave v nemškem drž. zboru, je pa brzojavil nemški cesar Goluchowskemu zahvalo, ki je imela namen, da obvestijo Hohenzollernci svojega rimskega prijatelja, da je padla slana na pomladansko cvetje trozveze. Italijansko časopisje ni vedelo, kaj naj počne s to brzojavko. Najraje bi bilo prezrlo brzojavko nemškega cesarja Goluchowskemu, a na pomoč je prišlo italijanski javnosti angleško časopisje, ki je porabilo brzojavko nemškega cesarja, da nahujša Italijane proti Nemčiji. Italijani so prej čitali angleška pojasnila o brzojavki, kakor pa izjave svojih listov. Tako je priobčil »Corriere della Sera« kar celo vrsto angleških izjav, ne da bi bil list priobčil svoje lastno mnenje. »Times« so pisali o navedeni brzojavki: Brzojavka na Goluchowskega je namenjena dejansko italijanskemu kralju. Ponudba Nemčije, da nastopi za koristi Avstrije, pomenja grožnjo Italiji. Če želi Avstrija v Makedoniji takega stališča, kakršno ima Francoska v Maroku, je Nemčija pripravljena, da stopi na stran Avstrije edino, le da povrne Italiji njen nastop v Algecirasu. »Globe« pa piše: Trozveza ne obstoji več v svoji prvotni obliki. Brzojavka je iznenadila na Dunaju, ker ni bila prav za prav namenjena Goluchowskemu, marveč italijanskemu kralju. Za svojo pomoč pri algecirskem mirovnem delu ravna jo z Italijo, kakor z izdajico in ubežnikom, ki naj dela pokoro. Drugo vprašanje pa je, ali se Italija podvrže pokori. V Rimu cenijo drugače nemško prijateljstvo, kakor v Berlinu. Gotovo pa je, da je odbila trozvezi zadnja ura. »Pull Mail Gazette« pa razlaga brzojavko Goluchowskemu tako, da hoče Nemčija nastopiti za koristi Habsburžanov na Balkanu, kjer se križajo avstrijske in italijanske koristi.

Po angleškem časopisju je prišlo šele italijansko časopisje do sape. In pričelo je zelo ostro, malone razžaljivo pisati proti Nemčiji. Tudi uradna nemška sožalna brzojavka povodom vezavne nesreče ni vplivala pomirjevalno na italijansko časopisje, ki zahteva, naj italijanska vlada obrazloži svoje stališče v zbornici.

»Preseveranza« piše, da je odobral knez Bülow stališče, ki ga je zavzel Visconti-Venosta pri maroški konferenci. Cesarja Viljema so najbrže vznevoljile neprimerne izjave nekaterih italijanskih listov, kar je pač povoda dovolj, da mislijo Italijani na svojo bodočnost.

Splošno piše italijansko časopisje zdaj v Francozom prijaznem zmislu. Zahtevajo tudi, naj Italija preneha s dvoumno politiko, ki naj ji sledi odkrita Francozom prijazna politika. Izključeno nikakor ni, da je maroška konferenca trozvezo pokopala.

RUSKO GOSPODARSTVO.

Ruski državni proračun za leto 1906 izkazuje 481 milijonov rubljev izrednih izdatkov, nadalje 150 milijonov za pokritje zakladnih nakaznic, katerih so izdali 1. 1905 v vojne namene za 180 milijonov rubljev. Da pokrijejo te izdatke, nameravajo najeti posojilo pri ruskih in inozemskih bankah. Dunajsko bančno društvo je pristopilo sindikatu, ki prevzame novo rusko posojilo.

UPORI V RUSIJI.

»Magd. Zeitung« poroča iz Peterburga, da so se uprli v Tiflisu štiri polki. Vojaki plenijo. Mingrelska vojašnica

ko sem prišel do velicij vrat, potegnil sem iz dna svojih prs sveži zrak, ter se povrnil proti oltarju.

Med slovesno sveto mašo so me ljudje zopet staknili v zakristiji in znova je šlo: »Panaček, podávat«, Velebníček podávat.« Jaz jim velim, naj se uredi po hodniku med cerkvijo in samostanom in podajal sem sveto obhajilo med opravilom in še po njem, do polu ene popoldne. Slednjič mi je zmanjkalo hostij, lomil sem jih na osem kosov, a zaman, 54 ljudi je ostalo brez obhajila. Njihova otožnost je bila nepopisljiva. Jaz jim rečem, naj počakajo v zakristiji, in jaz pojdem v župno cerkev vprašat, ako imajo še kaj hostij. Med potjo so prišli na Kemenského namesti k meni trije slovaški mladeniči. Malo da niso pokleknil pred menoj. »Ali ne bomo dobili svetega obhajila?« prosili so me, od včeraj nismo imeli še ničesar v ustih. Med potjo sem srečal gosp. kapelana in on jim je razdelil sveto obhajilo. Ob eni popoldne bili so posledni obhajani. To »prenese samo Svatoplukov in Metodov narod.

Še nekaj zanimivega sem opazil med Slovaki. Zdelo se mi je, da ljudje skoraj čutijo potrebo, vedno nekaj na hrbtu nositi. Ako gre

gori. V Borisoglebskem je bil umorjen kosaški častnik Abramov, ki je posilil gubernatorjevo morilko Marijo Spiridonovo.

V neki peterburški zloglasni hiši so se stegli v nedeljo zvečer vojaki z delavci. Proti vojakom je nastopilo kakih 2000 delavcev, ki so opustošili hišo. Na policijo in kozake, ki so prišli mirit, so metali kamne. Policija in kozaki so nato nastopili z golim orožjem. Izmed ranjencev je že eden umrl.

STAVKE NA FRANCOSKEM.

Po celi Francoski se širi stavkarsko gibanje. Stavci na Francoskem so glasovali, ali naj začno stavkati ali ne. Od 3.100 oddanih glasov je bilo za stavko 1.760, proti stavki 1.340.

V Parizu groze strežniki in strežnice po vseh bolnišnicah s stavko. To so zamenali framašoni za usmiljene sestre!

Pri zborovanju stavkujočih poštinih in brzojavnih uradnikov je govoril neki Lévy uprav revolucionarno. Rekel je med drugim: »Čudim se vam, prijatelji, kako ste mogli v teh razmerah toliko časa ostati pošteti. Tatvina je opravljena pri vaši tako nizki plači. Zdaj smo suvereno ljudstvo, mi smo sila, mi smo številni. Briand je oče te stavke. On je izpremenil svoje orožje. Postal je minister, in s tem je postal ničvrednejši. Ti ljudje so naredili svojo revolucijo; mi pa gremo in naredimo tudi svojo revolucijo. Mi obžalujemo morivce. Danes so oni krivi, da mi jokamo pred njimi, jutri bodo pa sami prijkali pred nas. A to bodo čisto drugačne solze. Mi bomo poskrbeli, da bodo jokali krvave kaplje.« Tako se govori na Francoskem — na shodu državnih uradnikov! To je že skrajna anarhija!

Policija pa mora na cesti aretirati državne uslužbenke, ki groze, da bodo ministrom okna pobili.

Noč od 16. na 17. je bila med stavkujočimi rudarji jako nemirna. Zaprli so več oseb, ki so branile delati svojim tovarišem. Vhode v rudnike stražijo vojaki in orožniki. V bližini cerkve v Montigny en Gohelle je razpočila bomba, ne da bi povzročila znatne škode. V Seenwinu so bili nemiri. Stavkujoči rudarji so obmetavali orožnike in dragonce s kamni. Neki poročnik je bil ranjen na glavi, dva vojaka sta bila težko, več pa lahko ranjenih.

STRAŠNA VLADA GENERALA RENNENKAMPFA.

Profesor na Verhnovdinski realki Ivan Okuncov priobčuje v nekem ruskem listu sledeče pismo: »Pišem iz vagonskih ječ posebnega vlaka generala Rennenkampfa, ki potuje po bajkalski zemlji, da uduši upor. Samo v Verhnovdinsku je dal vreči v ječo šestdeset prebivalcev; med njimi časnika dr. Schinkmana, Mirskega, Zipaila, in Reifoviča, ki so izdajali »revolucionarni« časopis »Vernodinski listek.« Zame, kot za faktičnega urednika, za Schinkmana in Mirskega, kot sourednike, se je Rennenkampf posebno zavzel, ker nas že 4. dan v svojem vlaku seboj vozi in traktira z vsemi mogočimi strahotami. Gledati smo morali, kako je bilo usmrčenih pet naših drugov in še drugih 12 oseb. Na vrsti so tudi druge žrtve. Nas same je obsodila vojaška sodnija, ki jo je sestavil Rennenkampf, na smrt na večalih, če je tudi 30 do 36 prič izpovedalo, da smo nedolžni. Mene so obdolžili, da sem jaz vzrok, da so peli realci revolucionarne pesmi in govorili revolucionarne govore. Zagovorniku ni bil pristop dovoljen. Pravičnost obsodbe dokazuje brzojavka, ki so jo poslale priče takoj po dovršeni obsodbi na velikega kneza Konstantina Konstantinoviča, kjer so zahtevale, da se Rennenkampfova strahovla- za iz bajkalske zemlje takoj odstrani. V mestu Hilku so obsodili Rennenkampfovi sodniki nekoga 15-letnega fanta na smrt, ker je pijan pretepel nekega strojevodjo. Pomočnik strojevodje Marčinskoga je v pijanosti rekel, da pokvari stroj, in zato so ga vstrelili, češ, da je nevaren za državni red. Držeč roko na srcu, izjavljam, da so vse žrtve generala Rennenkampfa krivično umorjene. To so nedolžni mučenci! To povem vsej razsodnej Rusiji! Drhteč pišem te vrste. Ze od 25. februarja sem tudi jaz obsojen na smrt. Zakaj? Zaklinjam se pred licem smrti, da ne vem, zakaj! Če me usmrti, potem bom legel s tem vprašanjem v grob in pooblašчам ruski narod, da

Slovakinja malo od doma, vže ima veliko prtljago na hrbtu v kričeče barvanem zavoju. Pri njih se nosi vse na hrbtu, torej seveda tudi otroci. Dojenčke navežejo starejšemu bratcu ali sestrici na hrbet in tako skače ves dan po cesti; ter se igra z drugimi otroci in malček mu potrpežljivo sedi na hrbtu ter gleda v široki božji svet, dokler se ne čuti dovolj krepkega, da skoči iz culice na kotne noge in skače okoli in potem dobi kmalu on sam mlajšega brata ali sestrico nahrbet. Jaz sem večkrat občudoval potrpežljivost teh malih Slovačkov in Slovačkinj. Ako nima starejšega brata ali sestrice, si ga mati sama priveže na hrbet in gre z njim delat na polje. Ako jo ovira pri delu, zabije dve palici v polje, tako da so zgoraj skupaj strinjajo in tvorijo trikot. In na te palice priveže culico z malenčkom, da se guga med palicama, kakor na gugalnici.

Z Bogom verni, priprosti narod Svatoplukov in Metodov, z Bogom ti posvečena zemlja, kjer so naši apostoli prvič postavili rešilno znamenje, od koder so se nam prvič razlagale zveličalne resnice. Jaz moram proč, z žalostnim srcem, vlak hiti z neprodirno silo »na te naši Hane.« Z Bogom! Na svidanje letos na Velehradu!

vpraša moje sodnike po vzroku obsodbe. Zakaj so me pograbili kakor tatu? Zakaj so me obsodili na smrt? Jaz ne vem. Moje življenje je v rokah mojih sodnikov. Z drugovi vred pričakujem vsako minuto smrti. Prišli bodo vojaki, zgrabili nas, odvedli ven iz mesta in nas ustrelili. Odpustimo vojakom njihovo delo, ker ne vedo, kaj delajo; a ne odpustimo nikoli tistim, na katerih zapoved se je to izvršilo. Z Bogom, draga domovina! Ivan Okuncov, ravnatelj realke v Verhnovdinsku.« To je samo ena epizoda iz strašne vlade generala Rennenkampfa.

BOJ NA BALKANU.

Na velikonočno nedeljo so napadli turški vojaki pri Vlahkarisi 46 mož močno bolgarsko četo. Bolgari so izgubili 31 mož, ostali so se utrdili v neki hiši in se trdovratno branili, dokler niso z lastnimi bombami zažgali hiše, v kateri so vsi zgoreli. Turki so imeli štiri mrtve in pet ranjencev.

VELIKA NOČ V PETERBURGU.

Peterburg. V noči pred prazniki je četa dijakov pred ječami pela maršlezo, da tako voščijo političnim jetnikom praznike. Naposled je bil boj s policijo. Več oseb je bilo ranjenih. Vojaštvo je zasedlo ceste, a resnejših nemirov ni bilo več.

JAPONSKA V MANDŽURIJI.

Iz Peterburga poročajo: Če tudi Fakumin spada med število pogodbenih pristanišč, vendar so postavili Japonci tam civilno oblast. Okr. glavar iz Kan-pin-njana se je temu takoj uprl, češ, da imajo Japonci pravico imeti tam samo svojega konzula. Ker se niso Japonci za to zmenili, poročil je o tem omenjeni glavar guvernerju v Mukden in omenil med drugim, da če pusti Kitajska japonsko civilno oblast v Fakumin, bo pristanišče v najkrajšem času japonska last.

UPOR V PORTUGALSKI MORNARICI.

Upor na portugalskih vojnih ladjah »Don Carlos« in »Vasco de Gama« je povzročil v portugalskih vojaških krogih veliko paniko.

Čuje se, da so ustrelili upornike na »Don Carlosu«. Baje se je pa razširil upor tudi na druge vojne ladje, na katerih so se vršili krvavi boji med uporniki in zvestimi mornarji.

SRBIJA.

Princ Arzen, ki se je udeležil rusko-japonske vojske, je došel v Belgrad. Princ bo imenovan za poveljnika srbske armade.

Iz Belgrada so odposlali vse vstaše v no-tranjo deželo, ker se boje novih bojev med njimi in socialisti. V Belgradu je ostal le še vojvoda Gligor.

Včeraj zvečer je podalo Grujićevo ministristvo srbskemu kralju demisijo, ki jo je kralj sprejel in naročil, naj vodi Grujić še nadalje vladne posle. Zvečer je zaslíšal kralj srbskega poslanika v Carigradu.

Štajerske novice.

Š Deželno razstavo v Gradcu nameravajo prirediti 1. 1908. Upravni odbor štajerskega obrtnega društva bo imel o tem s kompetentnimi faktorji pogovor 26. t m.

Š Rimski novci. V Podsredu je bil najden star zlat rimski novc, velik kakor srebrn tolar in težak 30 gramov. Na novcu je vtisnjena podoba cesarice Faustine, soproge cesarja Antonina Pija.

Š Nevihta s točo je divjala na veliko nedeljo nad Mariborom, St. Lenartom in Framom. Eno ped debela ledena plast je ležala okrog St. Lenarta. Toča je napravila veliko škodo. Grmelo in bliskalo se je, da je bilo groza.

Š Umrl je v Admontu P. Vilibald Rubatscher.

Š Ogenj. V Mestinjah pri Jelšah so imeli veliko nedeljo popoldne veliko neurje. Ob 3. uri popoldne je udarila strela v gospodarsko poslopje Antona Kosa. V trenutku je bilo vse v plamenih. Škode je nad 7000 K, posestnik pa zavarovan le za malo vsoto.

Š Konjice. Po državi snujejo za posamezne občine »sirotinski svet«, in višje oblastvo je sodnikom naročilo, da naj ti na primeren pogovor skličejo vse župnike, nadučitelje in učitelje-voditelje in župane. Pri c. kr. sodišču ovokrajnem so se dotičniki zbrali včeraj, a drugi del istih je povabljen za v četrtek. Gospod svetnik dr. Globočnik je prišleccem prebral in obrazložil postavne določbe. Sirotinski svet bo imel sicer skrb za otroke-sirote, vendar ne bode imel pravice vtikati se v pravice očetovske in varihove, imel bode bolj dolžnost nadzorovalno, in sicer v pogledu na varila in pa na varovanca njegovega, dokler ni dopolnil dvajsetega leta. Za posamezne občine osnuje se povoljno ali samostalen »sirotinski svet« ali pa se isti pridruži že obstoječemu »krajnoubožnemu совету« in se ta primerno razširi z nekaterimi od občinskega zastopa izvoljenimi občani, in sicer po razmerah tudi z osebami ženskega spola. Tukajšnji zborovalci so se izrekli, naj bi se »krajnoubožni soveti« razširili, oziroma da bi prevzeli tudi opravke za »sirotinski svet«. Gospod razlagalec si je postavno besedilo priredil za poslušalce in res čudno je, da »višje oblastvo« ni že obenem z naročilom oskrbelo besedila slovenskega za vsa sodišča. Dopisnik dovoljuje si sledečo opombo: Imenovanec je v spretno preloženih izrazih rabil besedo »sovet« namesto »svet«. Poročevalcu se zdi to prav primerno. Naše knjige, da razodevajo razloček med »svet« ali zemlja in med »svet« ali priporočanje, pomagajo si s tem, da za svet tiskajo »svet«, nepotrebno znamenje nad črko e bi lahko izostalo, ako je naša knjiga privzela pisavo »sovet«, podobno bi namesto »svetnik« lahko pisali »sovetnik«, in bi, kakor se je oni-

dan pripetilo, neki občinski tajnik ne bil iz postave bral za »občinski svetniki«.

Cerkveni letopis.

Kanonična vizitacija in birmovanje v letu 1906. Letos bode kanonična vizitacija in birmovanje v nastopnih župnijah: I. V dekaniji Vrhnika. Bevkve 21. aprila; Vrhnika 22. aprila; Podlipa 23. aprila; Polhov Gradec 29. aprila; Črni Vrh nad Polhovim Gradcem 30. aprila; Horjul 1. maja; St. Jošt 2. maja; Zaplana 3. maja; Rovte 4. maja; Logatec 5. in 6. maja; Borovnica 7. maja; Presejce 8. maja; Rakitna 9. maja. — II. V dekaniji Šmarje. Šmarje 13. maja; St. Jurij 14. maja; Kopanjski 15. maja; Zalina 16. maja; Lipoglav 17. maja; Polica 18. maja; Višnja Gora 19. in 20. maja; St. Vid pri Zatičini 24. maja; Zatičina 25. maja. — III. V dekaniji Litija. Litija 26. maja; Šmartno pri Litiji 27. maja; Dole 28. maja; St. Jurij pod Kumom 29. maja; Konjšica 30. maja; Dobovec 31. maja; Radeče pri Zidanem mostu 15. julija; Svibno 16. julija. — V dekaniji Kočevje. Kočevje 10. junija; Altlag 11. junija; Mösöl 12. junija. — V. V dekaniji Ribnica. Skocijan pri Turjaku 15. junija; Turjak 16. junija; Velike Lašče 17. junija; Rob 18. junija; Struge 28. junija; Dobropolje 29. junija; Velike Poljane 30. junija; Ribnica 1. julija; Grčarice (Masern) 2. julija; Dolenja Vas 3. julija; Sodražica 4. julija; Sv. Gregor 5. julija; Gora 6. julija; Draga 7. julija; Loški Potok 8. julija. — VI. V dekaniji Leskovec. Krško 22. julija; Boštanj 2. septembra; Studenec 3. septembra; Sv. Duh 4. septembra; Križevno 5. septembra; Čatež ob Savi 6. septembra; Velika Dolina 7. septembra; Cerklje 8. septembra; Kostanjevica 9. septembra; Bučka 10. septembra; Skocijan 11. septembra. — VII. V dekaniji Semič. Planina (Stockendorf) 14. septembra; Semič 15. septembra; Črnomelj 16. septembra; Dragatuš 17. septembra; Vrh 18. septembra; Vinica 19. sept.; Preloka 20. sept.; Adlešiči 21. septembra; Podzemelj 22. sept.; Metlika 23. septembra; Radovica 24. septembra; Suhor 25. septembra. — VIII. V dekaniji Ljubljana. Brezovica 24. aprila.

Dnevne novice.

Iz New Yorka — pozdrav deželnemu zboru kranjskemu. Prijatelj iz New Yorka nam piše: No, zdaj pa tudi širni svet ve o vaših kranjskih liberalcih. Še nikdar nisem v Ameriki nič slišal o njih. Še noben slovenski liberalci ni nič iznašel, kar bi mu v Ameriki do glasu pomagalo, in Boga naj zahvalijo vaši kranjski liberalci, da je smodnik že iznajden od »klerikalcev«, ker oni bi ga gotovo ne iznašli. In vendar je širni svet izvedel, da biva jo liberalci v Ljubljani — pa še kakšni! Kar začudil sem se, ko vzamem v roke najuglednejši tukajšnji list »World«, ki je imel na prvi strani brzojavko iz Ljubljane, ki naznanja, da so liberalci uprizorili v Ljubljani »glasbeno obstrukcijo«. Zdaj torej tudi Amerika ve za Ljubljano in za Kranjsko, kajti »World« ima mnogo tisoč brancev. To je bilo veselje za moje srce, ko sem zagledal v »Worldu« to brzojavko! A hudomušni Amerikanec je nekaj pristavil, kar morate tudi v Ljubljani liberalcem povedati: Ko je razložil, zakaj se je šlo pri tej obstrukciji, je pa pripomnil: »To so napredni liberalci, ki o napredku nečejo nič čuti.« Dvomljiva slava, do katere so pripomogli liberalci kranjskemu deželnemu zboru. Amerikanci ne morejo razumeti, kako se more napredna stranka vstavlja razširjenju volilne pravice. Saj vendar vsi naprednjaki in liberalci na svetu to zahtevajo, samo na Kranjskem je narobe. Tudi drugi listi, kot »The Sunn«, »The Globe«, »Tribune« itd. so imeli omenjeno brzojavko, a seveda tudi nemški. Do slave so torej liberalci kranjskemu deželnemu zboru res pomagali, a do žalostne slave, da nikjer ni bolj nazadnjaških liberalcev, kakor so v Ljubljani. Pozdravljeni!

+ Socialni demokratje liberalcem. »Rdeči Prapor« piše o volilni reformi za deželni zbor: »Narod« se je izdal, ko je trdil, da je deset mandatov za splošno kurijo preveč in da bi bili štirje dosti za splošni razred. Resnično je nasprotno. Ako ne bi bila mogoča drugačna reforma, kakor taka z novo kurijo, tedaj bi se moralo zahtevati, da ta razred vsaj v številu mandatov ne bo prikrajšan, temveč se krivico, ki tiči v ohranitvi privilegij, vsaj z večjim zastopstvom doslej brezpravnim ponekod oblaži. O volilni reformi za državni zbor pa piše »R. Pr.«: Videti pa je, kakor bi dr. Tavčar s svojim lamentacijami o Korošcih in Štajercih rad speljal koga na led. A če mu je res kaj na tem ležeče, da ondotni Slovenci ne poginejo, bi se moral odločno izreči za reformo. Ako dosežejo liberalci še kak mandat za Korošce in Štajerce, nam je gotovo všeč. Če pa to za sedaj nikakor ne bi bilo mogoče, ne da bi prišla reforma sploh v nevarnost, tedaj mu delavci nikoli ne bi odpustili, da je zaradi enega ali dveh mandatov preprečil nujno potrebno preosnovo in s tem oškodoval tudi Korošce, ki bi morali izgubiti vsako upanje na zboljšanje, ako bi ostal sedanji volilni red v veljavi, dočim je gotovo, da bi se morale na temelju

reformo tudi tamkaj zboljšati razmere. Govor dr. Tavčarja o državnoborski volilni reformi je bil zelo smuljiv. Naj liberalci pazijo, da ne naredo kakšne neumnosti v parlamentu! Delavci hočejo na vsak način volilno reformo: kdor bi jo preprečil, bi moral obžalovati to.

+ **Norijo.** Liberalci so začeli zdaj tako lagati, da se jim je že samim zmešalo. Kar sklobasajo razni listi, to je uprav čudovito. Najbolj zbesnela je pa »Jeseniška Straža«, ta najmanjša krasotica, ki se izprehaja zdaj po gorenjskem otroškem vrtcu, odkar nima več lastnega doma. Najprej upije: vun s splošno in enako volilno pravico, potem pa pravi, da je edino pameten kuriatni sistem, »kakor zah-teva interes in važnost davkoplačevalcev«. V isti sapi torej hoče dve nasprotni stvari, ki se izključujeta. Rjove proti »nemško-klerikalni« zvezi, a v zvezi z Nemci so v istini liberalci. Pravi, da so klerikalci skozi dolgo vrsto let deželo vodili za nos, a v istini so jo dolgo vrsto let vodili liberalci nemški in slovenski. Kriči, da liberalci obstruirajo, ker hočejo meščanstvo, trgovca, obrtnika, kmeta in delavca rešiti velike nesreče in celo deželo popolne pogube. Res je pa, da se gre liberalcem samo za politično gospodarstvo nekaj liberalnih agentov in advokatov, ki se za meščana in trgovca ne brigajo čisto nič in ne pustijo kmeta in delavca v deželni zbor. Potem se pa dere o rabljih, izdajavcih, prodancih itd. in slednjič upije, da pojde — proč od Rima. To so norci. Zbesneli so in nimajo več iskric zdravne pameti. Tolažljivo je le to, da ves ta orkester nima več pomena, kakor žabje regljanje.

+ **Vodovod Jasen in Vrbovo** pri Ilirski Bistrici je zagotovljen. Vlada je dovolila polovico na 34.230 K proračunjenih stroškov. Delo bode takoj razpisano.

+ **Po shodu v Šiški.** Po shodu v Šiški se je izvil na dvorišču pred zborovališčem nekemu šišenskemu liberalcu značilni vzdih: »Pa naj na kmetih zborujemo, vsaj še v Šiški ne moremo, kjer je vse naše«.

+ **Slovensko dijaštvo v Pragi.** Iz Prage se nam piše: Slovenska dijaška društva v Pragi so sledeča: »Ilirija«, »Klub slovenskih tehnikov«, »Česko-slov. akad. krožek češke podružnice slov. planinskega društva« in »Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi«. V kratkem se ustanovi še novo društvo »Adria«, ki jo ustanove oni dijaki, ki so izstopili iz »Ilirije«. Lasajo se namreč tudi v Pragi med seboj »pijani liberalci Tavčarjeve garde« in pa »modri in preučeni radikalci«. — Obe struji sta pa vendar edini v tem, da ne marata »klerikalcev«. To vzamemo na znanje in nam je prav!

+ **Kranjska trgovska in obrtna zbornica.** Vodja trgovskega ministrstva je potrdil izvolitev g. Jožefa Lenarčiča za predsednika in g. Frana Kollmanna za podpredsednika kranjske trgovske in obrtne zbornice.

Prva seja deželnega socialnega odseka se vrši v soboto, dne 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v deželnem dvorcu. Na dnevnem redu je starostno zavarovanje.

Nemška organizacija na jugu. Pretekli teden se je v ljubljanski kazini ustanovil »Deutscher Lehrerverband für Krain u. Küstenland«. Navzočih je bilo 65 članov. Pozdravil je shod dr. Binder. Na čelu društva stoji dr. Schrautzer.

Uravnava Mirne. Cesar je potrdil načrt zakona, s katerim se zviša državni in deželni prispevek za uravnava Mirne.

— **Nesreča.** Dne 14. t. m. se je prigodila na reški cesti, ki pelje skozi občino Rakitnik nesreča. Neki posestnik peljal je težko naložen voz, s katerim je prišel ravno na cesto, ki tvori ondi precej velik ovinek. Spremljala ga je 10letna hčerka. V tem hipu pa pridrvi izza ovinka neki avtomobil. Deklica, ki se ga je prestrašila, ker ni dal nobenega znamenja, se je hotela hitro umakniti. Medtem pa je vtaknila levo nogo pod kolo voza, katero jej je pri tem strlo palec na nogi in jej ga kos tudi odtrgal. Opozarjamo torej na to, da morajo avtomobilisti, zlasti če se skozi kako vas vozijo, dajati znamenja in tudi počasneje voziti skozi vas nego po prostem polju.

— **Ogenj.** Veliko soboto dne 14. aprila ob 1. uri popoldne je nastal ogenj pri posestniku Ignaciju Štrus v Ščitu, župnija Štanga. Hipoma je bilo vse v plamenu. Ogenj je nastal po nepravilnosti gospodinje, ki je tlečo gobo, ki jo je njen fant prinesel iz Štange, vrgla pod streho. Ker je bila hiša lesena, je pogorelo vse do tal hiša, pod, skedenj, hlev, zraven ves živež, vsa obleka, celo denar in hranilnična knjižica. Gospodar je bil zavarovan za malo vsoto; revščina velika.

— **Živa je zgorela** v Gorici v neki hiši v ulici delle Monache neka Riesner. Truplo je docela ožgano.

— **Umrl je** v Nabrežini gosp. Valentin Krainc, ki je bil celih 45 let uradnik pri ondotti firmi Mulitsch.

— **Mednarodni medicinski kongres** se bo sešel letos v Lizboni. Prične se 19. t. m. Javljениh je že nad 400 predavaj. Največ zdravnikov je prišlo iz Portugalske, Južne Amerike,

Italije in Francije. Mnogo jih je odposlala tudi Nemčija, a Avstrija dva: enega iz Dunaja in drugega iz Pešte. Bodoči medicinski kongres se sestane najbrž v Budimpešti leta 1909. Če bi se v tem času napravila medicinska fakulteta na zagrebški univerzi, bi se lahko sešel ta shod v Zagrebu obenem z otvorenjem medicinske fakultete.

— **Naval gostov v Opatiji.** Iz Opatije počajo, da je letos početkom pomladi takov naval gostov, kakor še nobeno leto doslej. Polni so vsi hoteli, vse vile in vsa privatna stanovanja. Ni torej čudo, da se Opatija neprestano širi in da se z ene in druge strani cest in mesa zidajo nove palače za stanovanja privatnikov in za hotele. Število gostov raste še vedno, in oni, ki ne morejo več najti stanovanja v Opatiji, gredo dalje do Lovrana, ali pa se selijo na Reko, od koder prihajajo čez dan v Opatijo, prenočujejo pa na Reki.

— **Poizkus samoumora.** 48letni trgovski agent Ivan Dušica, stanujoč v ulici sv. Mavricija št. 11 v Trstu, je včeraj zjutraj ob 7. uri in pol izpil precejšno množino žveplene kisline. Gospa, pri kateri ima Dušica v najemu sobo, v kateri stanuje, je prva prišla na sled njegovemu blaznemu početju. Dušico so prepeljali v bolnišnico.

— **Krasni prirodni pojavi.** Veliko soboto okrog 11. ure dopoldne so občudovali v Novem Mestu na jugovzhodnem nebu markantno četo takozvanih »potresnih oblakov«, katerih skrajni proti solncu obrnjeni del je bil pregrnjen najprvo s prekrasno živo rdečasto, potem rumenorečasto barvo, ki se je spreminjala v krasne mavrice podobne boje. Sličen prizor se je obnovil v soboto ravno opoldne na severozapadnem nebu v obližju solca. Od 4. do 5. ure pa se je pojavila ob celi zapadni črti gorjanskega pogorja prozorna, plinasta, barvana megla, kakor pred hudim orkanom.

— **Nevihita na Dolenjskem.** Veliko nedeljo in pondeljek popoldne je razsajala po jugozapadni in severozahodni Dolenjski silna nevihta. Po nekaterih krajih, n. pr. okrog Sv. Križa pri Litiji, okrog Mokronoga in Št. Ruperta je hudo treskalo in med ploho padala tudi sodrga. Tudi v krškem in kostanjevskem okraju je bilo viharno vreme. V novomeškem okraju je bilo le nekoliko kapljic dežja. Vendar pa o kakih posebnih uimah tudi o zgoraj omenjenih krajih dosedaj nam še ni ničesar znanega.

— **Vodovod za Radovljico** bodo kmalu pričeli graditi, ker je vodopravna obravnava ugodno končana.

— **Pijonirsko opravilo** bodo izpremenili najbrže v kratkem, in sicer precej temeljito. Sedaj je moral pijonirski vojak nositi seboj svojo infanterijsko opravilo, medtem ko so njegovo pijonirsko orodje vozili zadaj; ali pa je nosil seboj orodje in je pustil zadaj tornistro. Vse to pa je organizatorična napaka, ker se nikdar naprej ne ve, kaj bo vojak rabil. Tehnični vojaški odbor je naredil sedaj elaborat, po katerem vojak vedna lahko nosi seboj orodje, puško in taško za patrone. Orodje se zmanjša glede števila in tornistra se zmanjša, ker druga bluzna in črevlji lahko ostanejo zadaj na vozu. Zato pa bo v tornistru več prostora za razstrelivo, kar je jako potrebno, ker sedaj komaj razstrelivo cele kompanije zadoštuje, da se vrže v zrak en most. S tem bi bilo delovanje pijonirskih oddelkov precej olajšano.

— **Gozdni požari.** Na velikonočno soboto je bil za cementno tovarno v Trbovljah velik gozdni požar. Dne 17. t. m. je bil gozdni požar na hribu Svibenj pri Litiji. Gozd je gorel pol ure.

— **Ulomili** so neznani tatovi v občinsko pisarno v Žireh in odnesli 152 K denarja, razne obligacije in hranilnične knjižice.

— **Novo predpise za ženitev v armadi** izdelujejo v vojnem ministrstvu. Izpremema bo v tem, da se ne bo več zahtevalo postranskega zaslužka, ampak gotov kapital. Kavcije od podpolkovnika dalje bodo odpravljene. Veste, da bo kavcija zvišana, so nereseni. Mogoče, da bo pri poročniku treba nekoliko več kavcije, kot doslej, pri nadporočniku pa skoro gotovo nastopi zvišanje kavcije.

— **Novice iz Zagorja ob Savi.** Utopljenca so našli v Savi dne 14. t. m. Poizvedovanja so dognala, da je to 25letni delavec Jožef Stante, doma iz Ljubčane pri Teharjih. Vse kaže, da je ta bil žrtve onega hudodelstva v Litiji dne 19. svečana, o katerem je »Slovenec« že poročal. Torej je bil skoraj cela dva mesca v vodi. V žepu so našli njegovo uro in nekaj nad 42 kron denarja. — Pokopan je bil dne 16. t. m. na zagorskem pokopališču. — Umrl je na veliki četrtek 81letni Matevž Vrtačnik, oče soprog postestnika Antona Grčarja v Zagorju. — Vreme imamo sedaj prav poletno. Solnce ima že precej moči. Suša se oglašja na več krajih. Veliko soboto popoldne je bilo nekaj kapelj dežja. V nedeljo popoldne se je čulo večkratno gromenje. V pondeljek 16. t. m. pa je krog 5. ure začelo bliskati se, grmeti in treskati, kakor v največji poletni vročini. — Za občinske volitve, ki bodo najbrže v mesecu maju, se pripravljajo štiri stranke. Čobal se precej napenja. Bomo videli, kaj bo iz tega. — Socialnodemokratska »fehtarija«. Nenasitna mokraska bisaga je poslala na plačilni dan 16. svečana sedem pooblaščenih beračev po raznih krajih nadlegovat delavce za novce. Sklenili so kupiti nov »horn«, ki bo stal krog 70 kron, da bodo z njim vabili svoje opičarje skupaj. Bili so ti mokraski berači zelo nadležni in predrzni. Vsakega delavca je spremljal par korakov. Če pa kateri le ni hotel dati takoj, ga je zapisal v svoj protokol s poudarkom: Zapisal te bom, boš pa drugič plačal. Sedaj so »horn« baje že kupili, a čuli ga še nismo, in fehtarija zanj še tudi ni popolnoma

pri kraju. Torej še pred temi berači ne bo miru!

— **Svarilo lahkomišljenim tobakarjem.** Velikonočni ponedeljek ob 2. so pogoreli v Gorenjih Jelenjih župnije Dole pri Litiji, trije posestniki z raznimi gospodarskimi poslopi. Zgoreli so tudi dva vola in dve kravi. Zapalil je baje nepreviden tobakar.

— **Podraženje čevljev na Dunaju.** Dunaj, 17. aprila. Na tukajšnjem shodu črevljarjev drugega okraja se je sklenilo zvišati ceno za popravljane čevljev za 30 do 35 odstotkov. Istotako se zviša cena pri popravljanju otročjega čevljava. Za zvišanje cen pri novonapravljenih čevljih se pogode mojstri s svojimi odjemalci.

— **Žensko bolnico v Novem mestu** bodo zidali na gosp. dr. Poznikovem prostoru pod »šancami«. Kupili so tudi skednje gospe Kalčičeve in k njim spadajoči vrtič. Stavbeni svetnik Theyer iz Gradca je osobito to stavbišče priporočal in so se zato izrekli tudi drugi odločilni faktorji. Meseca maja se bode razpisal konkurz za stavbo. Postrežbo v tej bolnici bodo imele čč. sestre od sv. Križa iz Gradca.

— **Prve lastavice.** Dne 16. t. mes. so priletele prve lastavice v Škofjo Loko,

— **Ploho** so imeli velikonočni ponedeljek popoldne po Gorenjskem. Vmes se je bliskalo in grmelno. — Po planinah in višjih hribih je padlo nekaj snega.

— **Petrolejski vrelec** je odkril v Doljanah blizu Metkoviča kmet Ivan Radič, ko je kopal. Pravijo, da je kupilo vrelec neko mažarsko društvo.

— **Ustrelil je** v Čakovcu logar grofa Festetica, Ivan Boff, vsled neprevidnosti na lovu kmeta Jurija Ivančiča.

— **Stavke mizarskih pomočnikov v Ljubljani** ne bo, ker je centrala mizarskih pomočnikov na Dunaju odrekla vsako denarno pomoč.

— **Zastrupila se je** v Trstu 34 let stara zasebnica Justina Calin. Poklicani zdravnik je konstatiral smrt.

— **Stavka delavcev v Osjeku.** Včeraj predpoldne so pričeli v Osjeku stavkati vsi delavci, zidarji in tesarji. Mestno županstvo jim je dovolilo, da imajo svoje sestanke na Žabnjaku. Tam se je zbralo do 1500 delavcev, ki prirejajo govore in prepevajo delavske pesmi. Kraj je obsedlo redarstvo in orožništvo. Delavci vzdržujejo dobro disciplino. Vojaštvo je za vsak slučaj pripravljeno.

— **Thonethof**, eno najlepših stavb v Gradcu je kupila občna zavarovalnica »Assicurazioni Generali« v Trstu za 2.400.000 K.

— **Petak** je izgubila Pavla Z. na poti od vrha pa do vnožja Šmarne gore dne 16. aprila. Pošten najditelj naj ga blagovoli oddati v Kolodvorskih ulicah št. 8 pri Franciški Stigel. Petina pripade najditelju.

— **Shod sodalitatis za žužembersko dekanijo** bo na Krki v ponedeljek po beli nedelji, t. j. 23. t. mes.; začetek točno ob 10. uri.

— **Umrl je** v Št. Petru pri Gorici v 59 letu svoje dobe g. Ivan Bufolin, star 59 let. Pokojnik je bil občečisljan mož, ki je bil dalje časa v Št. Petru tudi župan.

— **Kamnoseško zadrugo** so ustanovili na otoku Brač v Dalmaciji.

— **Poizkušeni umor in samoumor.** Na velikonočno soboto je v Kopru Tržačan Franc Zanello iz neznanega vzroka dvakrat ustrelil na zakonsko Antonijo Bertossa in jo smrtno nevarno ranil. Za ello se je nato sam ustrelil v čelo in mrtev obeležal.

— **Imenovan je** g. dr. Ernst Moro za privatnega docenta na graški univerzi.

— **Smrt pod lokomotivo.** Koper, 17. aprila. Blizu Škocijana pri Kopru je strojevodja zapazil štiridesetletnega moža na tiru. Ustavil je vlak in neznanca so odgnali. Ko se je vlak zopet premaknil, je neznanec skočil pod lokomotivo, ki ga je strla.

— **Poneverjenje na pošti v Miramaru.** V petek zvečer sta bila aretirana v Miramaru zakonska Karol in Evgenija Tisina, oba uslužbenca na poštni podružnici v Miramaru. Govori se, da sta poneverila 8000 K.

Ljubljanske novice.

lj **Poziv uredništvu „Slovenskega Naroda“.** Naš poročevalec je stavil 40 kron, da pisava na oklicu vodmatskih kandidatov ni dr. Lampetova. »Narod« se je lagal naprej. Zato je nas pooblastil naš poročevalec izjaviti, da stavi z uredništvom »Sloven. Naroda« 1000 kron, da ona pisava ni dr. Lampetova, in sicer stavi 500 K za mestne reveže, in 500 K za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. »Narod« ima sedaj najlepšo priliko dokazati, da ni brljav, ako bo pa na ta drugi poziv molčal, bo pa ljubljansko občinstvo vedelo, da se je zopet enkrat grdo zlagal.

lj **Občinske volitve v II. razredu.** — **Dr. Jan. Krek kandidira.** »Slovenski Narod« se izmišljeje vsakovrstne stvari, da bi spravil kaj več ljudi na volišče za liberalno stranko. O volitvi III. razreda se je tako ustrašil sile vodmatskih volilcev, da je takoj izlegel laž o dr. Lampetovem rokopisu, da bi tako dokazoval, da hočejo »klerikalci« naskočiti obč. svet. »Narod« vé dobro, da je med občinskimi volivci močnega struja, ki želi od sedanjega magistratnega kluba neodvisne opozicije v obč. svet »Narod«, ve, da bi ta opozicija prevrnila nekaj korit, zato je tudi tak strah na magistratu pred vsako opozicijo, katere bi si izvestna gospoda na magistratu, če bi bilo vse tako »lepo« in »v

redu« na magistratu sama morala želeči. Zato se »Narod« zvija in zvija in računa na neumnost svojih pristašev, ko straši s »klerikalizmom«. Kljub »Narodovemu« ropotanju in velikih vsot denarja za agitatorje je spravila magistratna stranka v III. razredu od 2400 volilcev le 500 volilcev na volišče, tako da vsakdo lahko izračuna njen poraz v III. razredu, ako bi se opozicija resno in združeno zganila. Sedaj se gre »Narodu« zato, da vsaj boljše napravijo volilci II. razreda. Zato si je včeraj ravno tako, kakor v III. razredu dr. Lampetovo pisavo za II. razred izmisli, da so hoteli »klerikalci« v zadnjem hipu v II. razredu kandidirati dr. Jan. Ev. Kreka. »Narod« si misli, to mora vleči, vsak zaveden »liberalec« mora vendar gledati na to, da ne bi prišel v obč. svet med liberalne starokopitneže in zaspance mož s socialnimi nazori, kakor je dr. Krek! To mora vzdigniti vendar vse magistratovce na volišče! Da storimo enkrat »Narodu« uslugo, lepo prosimo vse pristaše magistratnih korit, naj vendar verjamejo »Narodovo laž« in naj pridejo na volišče pomnoževat število magistratnih glasov, da bomo natančno vedeli koliko volilcev med 1391 volilci II. razreda brezpozgojno pritrjuje magistratni diktaturi!

lj **Predrzo izzivanje pri potresni procesiji.** K včerajšnji notici o tem dejanju se nam nadalje sporoča, da se to ni zgodilo letos prvič. Priča gospa Lipovšek, stanujoča ob pritličju ravno pod oknom, iz katerega so skropile izzivalke, more to potrditi. Ravno tako gospod Fran Škof, posestnik v Rečnih ulicah, ki je stal lansko leto poleg moža, ki je bil polit. In sedaj najlepše, kdo ste bili izzivalka? Bili ste hčeri vuleglednih nemških rodbin. Ena je baje hči nekega podpolkovnika, druga pa protestantinja, hči primarija dr. Bocka. Tako daleč smo prišli v Ljubljani, da se drznejo ti ljudje na ta način izzivati! In recimo, da bi se jima kaj zgodilo, ali da bi jim okna pobili razburjeni in razkačeni ljudje, kaj bi potem zopet pisali Slovincem nasprotni listi! Ali ni to popolnoma podobno bivšemu izzivanju kadeta Malitscha? Ko jih je skupil, kar je iskal, so bili krivi pa ti, ki so bili izzivani. Ravno tako bi bilo v tem slučaju, če bi se ne posrečilo ljudi pomiriti. Zato odločno zahtevamo, da se takim izzivanjem odločno končec stori.

lj **Odlikovanje.** Včeraj je župan gosp. Ivan Hribar pripel očetu kranjskega gasilstva velezaslužnemu gospodu Franu Doberletu na prsi častno gasilno svetinjo, ki bo poleg drugih zaslužnih križcev pričala na proslavljenih prsah o trudoljubnem požrtovalnem delovanju gospoda Doberleta na polju gasilstva.

lj **Umrl je** Ivan Verhovnik, vrtinar v Vodmatu. — V Lošinjju je umrl tukajšnji posredovalec služb in slaščičar g. Novotny.

lj **Zverinski stariši.** V zadnjem času so se pogovarjali gostje v neki gostilni na Zabjaku o preljubeznivih zakonskih Jožetu in Heleni Suhadobnikovi, rojeni Kuhar, ki imata v oskrbi nezakonsko šestletno deklico Mihaelo Kuharjevo. Čule so se grozne izpovedbe raznih gostov, katere so prišle na uho tudi mestni policiji. Zverinski stariši so ubogega otroka bili kakor psa, in ker stanujejo na »starem Zabjaku«, sta zakonska otroka privezovala, kadar sta šla na delo ali pa na izprehod, v ječo, ki se sedaj rabi za drvarnico, za nogo. V takih slučajih otrok ni imel niti vode, pač pa je stala poleg njega nočna posoda. Takega so dobile stranke pred par dnevi, ki so mimogrede slišale obupne vzdihne ubogega otroka in ga oprostile iz »ječe«. Tudi včeraj, ko je policija odvzela otroka, je zakonskima bilo brati na obrazu le veselje in nobena poteza na obrazih ni kazala kakega sočutja. Ko sta izvršujoča organa peljala ubogega otročiča, ki je veselo korakal pred njima mimo strank, so se čule le pomilovalne besede: »Ubogi otrok, brez starišev.« Potem, ko je zdravnik otroka preiskal in konstatiral, da se na otročjem telesu poznajo s krvjo podplute maroge, in da ima na glavi izpuščene lase, so ubogega otroka izročili v boljše, človeške roke. Z neusmiljenima zakonskima se bode bavilo pa še sodišče.

lj **Denar se mu je smilil.** Unjnar Franc Juršič iz Dolš pri Rudolfovem, ki je prišel pred kratkim iz Amerike, je včeraj obiskal Ljubljano. Ker je imel pri sebi precej denarja, je plačeval v neki gostilni na Dolenjski cesti raznim vojakom pijačo. To je videl tudi 34letni dninar Josip Kogovšek rodom iz Horjula, kateremu se je Juršičev denar tako smilil, da je sklenil mu ga izmakniti in ga zase porabiti. Pridržil se je družbi in kmalu je bila Juršičeva denarnica v njegovi posesti. Ko je Kogovšek odšel, je Juršič takoj tatvino opazil in obvestil o tem mestno policijo, ki je Kogovška izsledila in ga na njegovem stanovanju na Karolinski zemlji aretovala. Pri njem so dobili še 160 K denarja. Oddali so ga deželnemu sodišču.

lj **Poročena** sta bila danes dopoldne v trnovski cerkvi g. Pavel Velkoverh, trgovec z moko z gospodično Ano Penca. Najiskrenejše čestitke!

lj **Vsled ljubosumja.** V ponedeljek zvečer je prišla delavka Katarina Štebe, stanujoča v Novem Vodmatu, s svojim ljubimcem v neko gostilno na Martinovi cesti, v kateri je že sedel ključarski pomočnik Franc Čertanc, prejšnji oboževalec Štebejeve. Ko je ta videl, da si je Štebejeva izbrala drugega, ga je to tako razskačilo, da je zgrabil stol in vdaril z njim Štebejevo po glavi, da se ji je vlila kri. K sreči je Štebejeva le lahko poškodovana.

lj **Vilo** si gradi tukajšnji odvetnik dr. O. Vallentschag poleg Wettachove vile ob železnici.

lj Novo kavarno in restavracijo namerava v svoji novi hiši otvoriti prihodnjo zimo ozir. spomlad g. A. Deghengi na oglu Dunajske ceste in Sodnijskih ulic.

lj Mestni stražnik Kranjec je danes v bolnici umrl.

lj Novorojenček v Ljubljani. Po Ljubljani je videl nekdo plavati večji zavoj in ga je potegnil iz radovednosti na suho. Ko ga je razvil, je našel v njem novorojenega mrtvega otroka.

lj Prememba posesti. Hišo lekarnarja Mayerja je kupila tržaška »General« za 400.000 K.

VEZUV SE POMIRJUJE.

Včeraj je brzojavil profesor Matteucci: Noč je bila mirna, izvzemši nekaj ur. Vezuv je metal pesek v manjših množinah proti vzhodu. Aparati niso več tako nemirni, kakor so bili; od časa do časa pada z ognjenikovega vrha kamenje, kar pa ni v zvezi z Vezuvovim bljuvanjem. Iz vezuvske okolice včeraj niso došla posebno zanimiva poročila. Le iz Ottajana in San Anastasie poročajo, da je bilo včeraj temno in da je padal pepelnati dež. »Daily Telegraph« poroča iz Napolja, da je bežalo v vezuvski okolici pred lavo več prebivalcev v neko votlino, ki jo je lava zaprla, a tako, da so v votlini zaprte osebe lahko dihale. Pet dni so se živeli reveži s koreninami, a ko niso našli ničesar več, so se vlegli in pričakovali smrti. Posrečilo se je, da so jih še nekaj dobili živih in jih rešili.

ANARHISTI ZAŽGALI CERKEV.

Anarhisti so zažgali v mestu Bourget pri Parizu tamošnje cerkev po noči. Kar je bilo znotraj cerkve je vse zgorelo. Požigalci so vlomili v nabiralnike, dragocene cerkvene posode pa so pustili na miru. S spomenika, ki je postavljen v spomin na boje leta 1870. in 1871., so strgali križ.

Telefonska in brzojavna poročila.

SKUPNI MINISTRSKI SVET.

Budimpešta, 18. aprila. Jutri se tu vrši skupni ministrski svet, pri katerem bodo navzoča ministrska predsednika obeh državnih polovic.

VSPEH MAZAROV.

Budimpešta, 18. aprila. Vojno ministrstvo je izdalo naredbo, da se pozivnice k vojaški službi, ki so bile doslej sestavljene samo na nemškem jeziku, izdajajo dvojezične na nemškem in mažarskem jeziku.

VELIKA NOČ NA RUSKEM.

Peterburg, 18. aprila. Velika noč je tu mirno prešla. Mnogo političnih jetnikov je bilo zipušenih. V baltičkih ladjedelnicah je policija odkrila delavnico bomb.

RUSKA DRŽAVNA BANKA.

Petrograd 18. aprila. Državna banka je danes znižala diskont na 7 in pol odstotkov.

EKSPLOZIJA NA BOJNI LADIJI.

Malta, 18. aprila. Ko je linijski parnik »Princ of Wales« na odprtem morju manevriral, nastala je na parobrodu eksplozija ter so trije mornarji ubiti, štirje mornarji pa ranjeni.

RADI UPORA ARETIRANI MORNARJI.

Hamburg, 18. aprila. Na parniku »Poseidon« je bilo radi upora aretiranih osem mornarjev.

30.000 kron znaša glavni dobiček loterije za dom cesarice Elizabete. Na to opozarjamo cenjene čitatelje z dostavkom, da se vrši žrebanje nepreklicno 17. maja. Priporočamo to domorodno in humanitarno podjetje v podporo z nakupom srečk po 1 K.

Potrti od najgloblje žalosti naznanjamo s tem vsem sorodnikom in sočajočim prijateljem žalostno vest, da je umrl naš dober ljubljeni soprog, oziroma oče, stari oče, brat in stric, gospod

Albin Orehek

pom. uradnik c. k. deželne vlade

v ponedeljek, dne 16. aprila ob 11. uri dopoldne, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, v 59. letu dobe po dolgi in hudi bolezni.

Pozemski ostanke dragega pokojnika se slovesno blagoslove v sredo, 18. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši župosti, Rimska cesta 2, in se potem prepeljejo na pokopališče k zadnjemu počitku pri sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega oznanenja, 855

Ljubljana, 16. aprila 1906.

Marija Orehek roj. Rebernik, soproga. — Fran Orehek, bančni uradnik; Albin Orehek, lastnik časopisa in anonc. bureau-ja, sinova. — Karol Orehek, pismonoša v p., brat. — Marija Blumauer roj. Orehek vdova viš. pošt. uprav., sestra. — Ema Orehek roj. Borštnar, sinaba. — Emica, Ivica in Franci, vnuki.

Janez Rigler naznanja v svojem in imenu svojih otrok sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je njegova ljubljena žena, oziroma mati

Uršula Rigler

po kratki in mučni bolezni v 57. letu starosti danes 17. aprila ob pol 12. uri dopoldne previdena s sv. zakramenti za umirajočega mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v četrtek, 19. t. m., ob 8. uri Sv. Gregorju pri Laščah. 859

Pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Praproče 17. aprila 1906.

Janez Rigler, soprog. — Jože, Janez, Francelj, Anton, Alojzij, sinovi. — Ivana, Marija omož. Oblak, hčeri. — Janez Oblak, zet.

Ali že veste?

da je I. kranjsko reklamno podjetje W. K. NUČIČ v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6

znižalo cene za

I. slov. kašipot za kole-sarje in pešce.

Sedaj stane samo eno krono.

661 Dobiva se samo pri podpisnem 10-9

I. kranjskem reklamnem podjetju W. K. Nučič v Ljubljani.

817 3-3

Bum!

Bum!

Bum!

Trataratata!

Slovensko-nemška trgovsko-obrtna

Naslovna knjiga

je izšla

Dobiva se edino pri I. kranj. reklamnem podjetju:

W. K. NUČIČ,

Ljubljana

Šelenburgove ulice šte. 6.

Poslano.

Odločno izjavljam tem potom, da si bodem v sodnji iskal pomoči proti onim osebam, ki mi kradejo čast. To je moja zadnja beseda, ker ne morem in nočem dalje prenašati obrekovanja.

Prevalje na Koroškem.

Franke Petek.

Razglas.

Drugi žilvinski semenj v Cerknem (Goriško) v tekočem letu bode v ponedeljek dne 23. aprila.

Županstvo v Cerknem

852 1-1 **A. Kosmač, župan.**

853 6-1 **Oddam**

velike in svetle delavnice

pripravne za vsako obrt

krasna skladišča (transito) kleti z vodovodom in hlev

za dva konja po primerni najemščini v neposredni bližini juž. železnice, t. j. na Sv. Marjane cesti št. 20. Pojasnila pri lastniku Jos. Petriču ravnotam.

Prodajam dobro kontrolno blagajno (Kontroll-Kasse National)

Žrebanje

13-1 **nepreklicno** 858

17. maja 1906

Srečke cesarice Elizabetinega doma po 1 krono priporoča

Vabilo

na

VI. občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Planino in Studeno s sedežem v Planini

registrovane zadruge z neomejeno zavezo kateri se bode vršil

drugo nedeljo po Vel. noči, t. j. dne 29. aprila ob 11. uri dopoldne v društveni pisarni v Planini.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. " nadzorstva.
3. Pregled in potrjenje računa za l. 1905.
4. Volitev načelstva.
5. " nadzorstva.
6. Branje zapisnika o reviziji po zadr. zvezi dne 24. jan. 1905.
7. Slučajnosti.

Ako bi zbor ne bil sklepčen, se skliče pol ure kasneje drugi obč. zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev. 854 1-1

Načelstvo.

Pomanjkanje teka, slaba prebava

se odstranjata enostavno s stanovitno porabo rogaškega »Templjevega vrelca«. Pri zastarelih kron. boleznih te vrste se pripo-734 c roča močnejši »Styria-vrelec«. 1-1

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

v Ljubljani javlja pretnostno vest, da je nje dolgoletni, velezaslužni član načelstva, blagorodni gospod

Janko Verhovnik

posesnik itd.

danes popoldne po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bode v četrtek, 19. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Stara pot št. 5.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1906. 860

864

Tožnega srca naznanjamo, da je Vsemogočni poklical k sebi našega ljubljene brata in strica, gospoda

Janeza Vrhovnika

hišnega posestnika, vrtnarja, odbornika »Kmetske posojilnice ljublj. okolice«

ki je danes ob 1/2 popoldne, večkrat pokrepčan s svetstvi za umirajočega, udano izdihnil svojo blago dušo v 87. letu.

Truplo dragega pokojnika se blagoslovi v četrtek, dne 19. t. m. ob 6. uri popoldne in prenese iz hiše njegove na Starem potu št. 5 v Udmatu k sv. Krištofu.

Priporoča se v molitev!

V Ljubljani, dne 17. malega travna 1906.

Žalujejo ostali.

Krvavi veliki petek v Belgradu

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 13. aprila.

Na veliki petek prišlo je v Belgradu do prelivanja krvi v medsebojni borbi delavcev-socialistov in nekaterih makedonskih vstajev, ki se nahajajo tačas bolni v Belgradu in se tu zdravje. Cel dogodek se je vršil na sledeči način.

Socialni demokratje so priredili danes dopoldne velik shod, na katerem so obsojali ravnanje policije, ki preganjanje delavske organizacije. Shod se je vršil na trgu sv. Nikole in od tam je odšla ena skupina delavcev v delavski okraj »Tri ključce«. Tu so trčili delavci, ki so prišli s shoda, v kavarni »Dva šumadina« skupaj s takimi delavci, ki niso bili organizirani in jih pričeli takoj zmerjati in izživljati. Prišlo je do spopada. V kavarni je bilo prisotnih tudi nekaj ustašev in ti so posegli vmes, da bi napravili mir. Vstrelili so parkrat v zrak s samokresi, kar je delavce-napadalce prestrašilo, da so zbežali. A zbralo se jih je nato zunaj kavarne še več skupaj, obstopili so kavarno od vseh strani in jo obsuli s kamenjem. Vsa okna kavarne so bila takoj razdrobljena in več delavcev in ustašev je bilo ranjenih. Ustaši so zato stopili ogroženi pred kavarno in vstrelili s samokresi večkrat v divjačo četo delavcev. Strelji so nekatere ranili in delavci so se razkropili. A to je trajalo le trenotek. Zbrali so se vnovič in še divjeje napadali kavarno. Ustaši in neorganizirani delavci (teh je bilo kakih 10) so se umaknili v prvo nadstropje v stanovanje upokojenega podpolkovnika Tajsija.

V tem času je prišla na pozorišče policija in orožništvo. Napravili so kordon med kavarno in delavci-napadalci. Na lice mesta je prišel sam minister za notranje zadeve Ivan Pavičević, ki je delal tudi sam s samokresom v roki red. Nadalje je prisostvoval upravnik Belgrada Mihajlo Ceravić, po veljnik orožništva Janko Vukasović in vse belgrajsko redarstvo in orožništvo. Socialni demokrat vseeučiliščnik Nedeljko Divac je hrabril delavce knadalnim boju, drugi socialnodemokratski prvaki pa so se trudili da bi napravili red in ustavili nadaljno prelivanje krvi. V najkritičnejšem momentu je prihitel delavski voditelj Dragiša Lopčević, belgrajski poslanec, in njemu se je šele posrečilo delavce popolnoma pomiriti. Iste čas je prispela na pozorišče četa vojakov 7. pešpolka pod poveljstvom stotnika Marinkovića, ker se je bilo bati, da pride do boja med delavstvom in policijo. A Lopčević je delavstvo pomiril in policija je vstaše odpejala v zaprtih vozovih na upravo mesta. Vozove so spremljali orožniki na konjih, vendar je še metalo za njimi delavstvo kamenje. Lopčević je odpeljal nato vse delavce pred stanovanje »Glavne delavske zveze«. Kavarno »Dva šumadina« pa so zapečatili, da bi se mogla tako določiti škoda.

Cel dogodek je zlasti vsled tega, ker je število ranjenecv precej veliko, izzval veliko vzmirjenje med socialističnim delavstvom, ki ima v Belgradu močno organizacijo. Objubilo je policiji, da ji napoči skoro črni petek tako, kakor je danes delavcem napočil krvavi veliki petek. Vendar ni pripisoval takemu preteženju nobene pozornosti, ker so voditelji delavstva temu protivni in se bodo zadovoljili s protesti po časopisih in interpelacijo v Narodni Skupščini, katero bosta izrekla socialna poslanca.

Med makedonskimi ustaši ni nihče ranjen, če tudi je nanje streljalo delavstvo s samokresi. Med delavci je ranjenih devet moških in ena gospa. Težko so ranjeni trije, a drugi lahko. Med težko ranjenimi je neki kamno-rez Italijan. Vsi so mladi (od 20—25 let) razun Italijana. Zdravniki trdijo, da ne bo noben umrl, ker je tudi stanje težko ranjenih povoljno. Eden od ranjenecv bo ostal šepast. Med ranjenimi je osem delavcev, ena delavska žena in en uradnik narodnega gospodarstva.

Ob času samega škandala ni bil od delavcev nihče zaprt. Od ustašev je zaprt bolni Kosta Pečanić, ki ga bodo nočjo prenesli v bolnico, ustaši Manojlo Mihajlović in Trajko Skopljanec, a od meščanov, ki so bili z njimi, Miromir Milenković in Milan Gavrilović. Odvedli so v zapor tudi nekaj dirakov-vseeučiliščnikov in nekaj delavcev iz Turčije, ki so bili ob času spopada v kavarni.

Dogodek vzbuja v vseh krogih zanimanje in vznemirjenje. Nekateri mislijo, da so vmešani v vsa zadeva tuji prsti. Po mestu je celo popoldne vse živo in vojaške patrulje križajo neprenehoma po ulicah in cestah.

Krvava velika sobota v Sofiji.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Sofija, 14. aprila.

Na veliki petek zvečer je »Bolgarska telegrafska agencija« objavila poročilo o krvavem spopadu socialno-demokratskih delavcev in srbsko-makedonskih vstajev v Belgradu, a nekaj ur pozneje, na veliko soboto jutraj, se je tudi v Sofiji primeril sličen krvav dogodek, in sicer zopet ob udeležbi makedonsko-bolgarskih vstajev.

Ze zgodaj jutraj na veliki petek je pričel piti in se veseliti Mihajlo Daev, eden uglednejših makedonskih revolucionarjev, s petimi makedonskimi vstaši. V teku noči se jim pridruži še Mihajlov prijatelj nadporočnik Stanev, pobočnik poveljnika 6. pešpolka. Bilo je že 2 čez polnoči, ko se je Daev napotil s svojimi tovariši in nadporočnikom v ugledno gostilno »Knez Aleksander

Batenberg«, da tu nadaljuje pijančevanje. V tem poznem času pa v gostilni ni bilo nikogar več in gostilničar je hotel pivnico zapreti; zato je prosil nove goste, ki so bili že v popolnoma veselim stanju, naj oprostite in gredo v drugo pivnico.

Ta odgovor razjezi Daeva, s silo vzame sam iz omare veliko steklenico konjaka in čaše ter začne piti vkljub energičnemu protestu lastnika pivnice. Gostilničar je s silo hotel vzeti z mize steklenico s konjakom, a ko mu je Daev energično zaklical in pokazal revolver, grozeč mu, da ga ubije, se gostilničar udal, videč da lahko izgubi glavo.

Ravno ko je bil razpor med Daevom in gostilničarjem končan in je družba začela peti ter se veseliti, je stopil v pivnico konjeniški stotnik Čonkov s svojim prijateljem Edmondom Švertnerom, uradnikom zavarovalnice »Balkan«. Kakor kapetan Čonkov, bil je tudi Švertner prijatelj z nadporočnikom Stanevom. Zato sta oba hotela prisesti k mizi vesele družbe. Daevu pa se to ni dopadlo in ko sta se nova gosta približala mizi, skoči ter udari z roko Švertnerja z vso silo po obrazu. Videč pred seboj popolnoma oboroženega, a pri tem popolnoma pijanega človeka, sam pa ni imel nobenega orožja, Švertner ni reagiral na to žalitev, ampak je kar sedel za isto mizo, trdeč, da je že pozabil na vse. Medtem ko je užaljeni Švertner molčal, ga je Daev neprestano dražil. Videč, da Daev ne more več premagovati samega sebe, predlaga nadporočnik Stanev, da naj se pitje zaključi in gredo domov. Ta nedolžni in popolnoma umestni predlog je tako razjaril pijanega Daeva, da je planil po konci in s tako silo udaril nadporočnika, da je ta padel pod mizo. Da zla ne napravi še večjega, nadporočnik požre strašno žalitev, vstane izpod mize in zopet sede na svoje staro mesto.

Namestu pa, da bi molčal, ker je nadporočnik mirno prenesel silni udarec, je začel žaliti ne samo njega, ampak cel bolgarski častniški zbor. Ko je bila mera potrpljenja polna, skoči kapetan Čonkov po koncu in pozove Daeva, naj neha žaliti bolgarske častnike. Daev se tega ni ustrašil. Skoči od mize, potegne revolver, ga nameri na kapetana in mu zakliče, naj tudi on potegne sabljo, da se bori na življenje in smrt. Ker kapetan Čonkov ni odgovoril na to zahtevo, priskoči Daev k njemu, hoteč ga razorožiti. V tem momentu tudi kapetan priskoči k Daevu, da ga razoroži. Daev odda en revolverski strel na kapetana, a ni zadel; v tistem trenutku ga kapetan zgrabi in ga s silo vrže na tla, sebi pod noge.

Videč ogorčeno borbo med kapetanom in Daevom, so vstaši pobegnili, a nadporočnik Stanev in Švertner stečeta na ulico klicat policijo na pomoč. Medtem ko je kapetan mikastil Daeva pod seboj, je ta dvakrat ustrelil iz revolverja, en strel je bil zgrešen, drugi pa je zadel kapetana v desna ledja. V tem pa je dospela tudi policija in razorožila krvoločnega Daeva ter ga odvedla v zapor. Kapetana pa so prenesli v bolnišnico. Rana je težka in opasna. Ranjeni kapetan Čonkov je neprenehoma, že več ko 10 ur, v agoniji in vse kaže, da bo vsled dobljene rane umrl. Ubojica Daev se je prespal in iztreznil in ko so ga zaslislali, je izjavil, da ničesar ne ve, kaj je bilo in da obžaluje nesrečno osodo svoje žrtve.

Se pred dvema letoma so bili taki dogodki v Sofiji pogosti, a dve leti sem je razbita moč vstašev v Sofiji, ki so delali potem pckoro. Ta krvavi dogodek ravno pred tako velikimi prazniki, je zelo užalostil celo mesto, ki zahteva, da se vstaški odbor odstrani iz Sofije. Občna žalost vlada zaradi prelite krvi nesrečnega kapetana Čonkova.

Iz slovanskega sveta.

sl Maruša Skalova misli prepotovati vso Hrvaško in prirediti potoma predstave. Sklenila je obiskati Belovar, Križevce, Daruvar, Virovitico, Varaždin, Brod na Savi, Požego, Osijek, Vinkovce, Mitrovico, Rumo in Zemun. Hrvaški listi se vesele teh posetov in se izražajo o Skalovi zelo simpatično.

sl »Dvajseto stoletje«. Pod tem naslovom je pričel izhajati v Peterburgu velik in obširen dnevnik. List je organ slovanske zajednice in dela za sporazum Rusov, Poljakov in balkanskih držav.

sl Ruski gledališki igralci v Nemcih. Dasi niso Nemci tisti, ki bi gledali brez zavisti slovansko umetnost, vendar ne morejo prehaliti ruskih gledaliških igralcev. Vsi nemški listi so polni hvale in ne morejo najti besed, s katerimi bi dovolj močno izrazili svoje navdušenje za ruske umetnike, ki gostujejo sedaj na Dunaju. Tako je bilo vse zanje navdušeno v Berlinu — kjer se je njihovih predstav udeležil nemški cesar v ruski uniformi in zdaj jih slavi zopet vse na Dunaju. Od zadnjega statista do prvega igralca — tako pišejo listi — so vsi tako visoko naobraženi, da jih v dramski umetnosti noben narod ne prekaša.

sl Bolgarski knez Ferdinand namerava svoj dvorec in sobranje spojiti z mikrofonom, s katerega pomočjo bo čul in tudi videl, kar se v sobranju godi. V ta namen se bodo v kratkem vršile poizkušnje in če te ugodno izpadejo, bo knez dal izvršiti napravo.

Po svetu.

Ljudožrci v Sibiriji. Iz Petrograda prihajajo o Sibiriji komaj verjetne vesti. V Kutizmskem je baje velika lakota. Tamošnji pre-

bivalci so neki ustavliali do zdaj potnike po cestah, jih morili, pekli in jedli. Lakota je privedla neko plemo v Tšukši tako daleč, da pobija rojak rojaka, peče in je.

Kdo ne inserira? O tem nas pouči sledeča šaljiva basen: Osel je hitel skozi gozd. Pri tem se mu je primerila nesreča in je padel v jamo, iz katere se nikakor ni mogel rešiti. Umiral je še skoraj lakote, ko je videl mimo korakati lisico. Milo jo je začel klicati na pomoč. »Premajhna sem, da bi ti mogla pomagati«, pravi lisica, »a dam ti dober svet. Nedaleč od tu domuje velik slon. Pokliči ga, takoj ti bo pomagal iz luknje.« Ko je lisica odšla, je dejal osel sam pri sebi: »Zelo sem slab, ker že dolgo nisem ničesar vžil. Kadar koli se zganem, izgubim pri tem nekaj svoje moči. Če se bom napenjal s klicanjem, da priklidem slona, postanem še slabejši. Slonova dolžnost je, da pride, ne da bi ga klical.« Tako je sklenil osel in poginil lakote. Čez dolgo časa pride mimo lisica in vidi v jami ležati bele kosti. »Ako je resnica, da gre živalska duša v ljudi, modruje lisica, »bo duša tega osla gotovo šla v enega onih trgovcev, ki se ne morejo odločiti, da bi inserirali.«

Tragedija dveh častnikov v Bolgariji. Iz Sofije poročajo listi: Podpolkovnik Bogumil se je poročil pred kratkim s hčerjo čislanskega posestnika, akoravno so se širile govorice, da ima dekle srčne zveze z nekim nadporočnikom. Te dni je prišel podpolkovnik poprej domov kakor je bila navada in je presenetil svojo ženo v družbi nadporočnika. Podpolkovnik je zgrabil samokres in je ustrelil na zapeljivca svoje žene; a ni zadel. Nato je poslal nadporočniku svoje priče in drugi dan ob 7. uri jutraj se je med obema častnikoma vršil dvoboj na pištole. Streljala sta oba naenkrat in takoj se je zgrudil na tla nadporočnik mrtev, zadet v srce. Ko so navzoči planili k zadetemu, si je podpolkovnik pogнал krogelj v glavo in padel mrtev na tla.

Koliko se izkoplje blaga? V letu 1905 so izkopali zlata na celem svetu za 895 milijonov 100.000 frankov, za 260.000.000 frankov več kot l. 1904. Največ ga dá Transvaal v Južni Afriki, kjer so ga izkopali v prošlem letu za 527.000.000 frankov. Za južno Afriko pridejo takoj Zedinjene države ameriške z 431.700.000 franki, za tem pa Avstralija z 427.700.000 in Rusija z 120.000.000 franki.

Židovsko mesto. Mesto Vilno na Litavi (v Rusiji) ima 205.514 prebivalcev; med temi prebivalci je 103.514 židov. Na ostalo število pripada 54.586 katolikov, 39.114 pravoslavnikov, 4251 protestantov, 651 mohamedancev, 1291 starovercev i. t. d.

Delavci zadeli srečko. Iz Pariza poročajo, da so zadeli tovarniški delavci v Creuzotu veliko srečko, ki jo je kupilo svoj čas večje število delavcev.

Japonski vojaki hočejo rasti. Japonski vojak zelo zavida ruskega vsled njegove velike postave. Japonci bi bili namreč radi sami ravno tako veliki kakor Rusi. To hoče doseči baron Takahira z novovpeljano hrano. V ta namen se je podal na poučno potovanje v Ameriko in sklenil sledeče: »Preiskava je dognala, da je vzrok mali rasti naših vojakov hrana«. Pričelo se je torej z novo hranitvijo pri mladih pomorščakih in res se je pokazalo, da to pomaga. Zdj bodo vpeljali novo hrano pri vseh vojaki na kopnem in na morju.

Najdebelejši mož na svetu je bil brez dvoma ravno umrl hotelir v Willenbergu na vzhodnem Pruskem, Hans Fromm. Tehtal je 247 kg. in umrl vsled bolezni v nogah. Pri zadnji parizki razstavi so se pogodili z njim, da ga za primerno odškodnino razstavijo. Fromm pa ni mogel v vagon, ker so bila vsaka vrata preozka, v voz za živino pa maral ni in zato ni šel na razstavo.

Morilec Hennig — stavka. Početkoma je skušal morilec večinoma vse storjene zločine zvaliti na svojega sokrivca nekega neznanega Franca. A ker se mu to ni obneslo, se je odločil za drugo sredstvo, ki obstoja v tem, da molči kot kamen. Je zelo malo in če ga preveč vprašujejo, prične mahati krog sebe, meče se po tleh in grize tako, da ga komaj ukrote.

Nov babilonski stolp. Na malem otoku Conay blizu New-Yorka nameravajo zgraditi stolp, ki bo visok 210 metrov in bo imel v premeru 99 metrov. V višini 45 metrov nad zemljo bo vrt z restavrantom in gledališčem. Na višini 75 metrov dirkališče; na 120 metrov vrt s palmami, na 150 metrov zvezdarna. Stolp bo stal okoli 5 milijonov kron.

Kako se doseže prava sreča. Cesar Sigismund je vprašal kolinskega nadškofa, kako naj doseže pravo srečo. Modri mož mu je odgovoril: »Spolni, kader si zdrav, kar si obljubil spolniti, kader si bil bolan.

Blazen zobozdravnik. Nekega mladega tajnika v Parizu je bolel zob in je šel zato k zobozdravniku, da ga izdere. »Sedite«, je rekel zobozdravnik in pokazal tajniku stol, »jaz sem danes za izdiranje zob zelo razpoložen in zato vam bom podr vse slabe zobe, ne da bi vzal od vas kaj denarja zato«. Pacient ni tega hotel in je zahteval seveda, naj mu izdere samo tisti zob, ki ga boli. »Kaj, to vam ni po volji?« — je zavpil nato zdravnik

in zgrabil za samokres. »Če ne bodete mirni, vam razstrelim glavo!« Nato je izdrl svoji žrtvi 9 zob zaporedoma in šele pri desetem nehal. Mladi pacient je ves zatečen zbežal na policijo, ki je zobozdravnika takoj zaprla. — Sodijo se, da je blazen.

Poizkušn roparski umor. V četrtek je bil v Lovu poizkušen drzen roparski umor. Ob pol 6. uri zvečer je bila vdova davkarskega kontrolorja Wetzera sama v svojem stanovanju. Naenkrat se odpro vrata in v sobo stopi velika močna ženska, ki je imela okrog čela ovito ruto. Takoj se je vrgla na vdovo, jo zgrabila za vrat in zahtevala od nje denar, vihteč z velikim nožem. Vdova od samega strahu ni mogla ziniti besedice in je le z roko pokazala na omaro. Roparica je oplenila omaro, sunila potem vdovo, da je padla, in je nato zbežala. Otroci so našli mater nezvestno na tleh. Šele drugi dan je od strahu vsa otrpnjena žena mogla povedati o dogodku. Sodijo, da je bila roparica preoblečen moški.

Pasijonske igre prepovedane v panorami. Berolinski policijski ravnatelj je prepovedal na veliki petek kazati v panoramah pasijonske igre, češ, da je to razveseljevanje. Podjetniki so se pritožili na vladnega predstavnika, češ, da so slike resne in strogo religiozne, kar popolnoma odgovarja veličasti velikega petka. Vladni predsednik pa je prepoved potrdil.

Italijansko vojno posojilo. Italijansko vojno ministerstvo je sklenilo iskati posojilo, ki znaša 350 milijonov. S to svoto se zgradi sedem novih oklopnih. V zbornici se pričakuje resen odpor.

Rezbarji, mizarji

dobijo trajno delo pri

Petru Rutar

v Osilnici (kraj Kočevje).

838 2—2

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 17. aprila 1906.

Založbeni papirji.	Dejar	Blago
1/2 majova renta	99 75	99 95
1/2 srebrna renta	99 65	99 85
1/2 avstrijska kronska renta	99 95	100 15
1/2 zлата renta	117 85	118 05
1/2 ogrska kronska	96 30	96 50
1/2 zлата	115 50	115 70
1/2 posojilo dežele Kranjske	99 50	101 —
1/2 posojila mesta Spljet	100 50	101 50
1/2 Zader	100 —	100 —
1/2 bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 85	101 85
1/2 češka dež. banka k. o.	100 —	100 15
1/2 ž. o.	100 05	100 45
1/2 zast. pisma gal. d. hip. b.	100 —	100 90
1/2 pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 —	107 —
1/2 zast. pisma Innerst. hr.	100 20	101 20
1/2 ogr. cen. dež. hr.	100 —	100 50
1/2 hip. banke	100 —	100 65
1/2 obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99 50	100 50
1/2 obl. češke ind. banke	100 50	101 50
1/2 prior. Trst-Poreč lok.	99 90	100 —
1/2 prior. dol. žel.	99 50	100 —
3/4 juž. žel. kup. 1/2 1/2	315 40	317 40
1/2 avstr. pos. za žel. p. o.	100 60	101 60

Srečke.	Dejar	Blago
1860 1/2	197 —	200 —
1864	286 50	288 50
1864	160 75	162 75
zem. kreditne I. emisije	295 —	305 —
II.	300 —	309 —
ogr. hip. banke	266 —	272 50
arbske 4 frs. 100 —	101 —	110 —
turške	151 90	152 90
Basilika	24 40	26 40
Kreditne	471 —	481 —
Inomoške	78 —	84 —
Krakovske	91 —	97 —
Ljubljanske	59 —	66 80
Avstr. rud. križa	51 —	53 —
Ogr.	32 —	34 —
Rudolfove	57 —	63 —
Salcburške	71 —	76 —
Dunajske kom.	522 —	532 —

Deelnice.	Dejar	Blago
Južne železnice	125 50	126 50
Državne železnice	687 —	688 —
Avstr. ogrske bančne delnice	1650 —	1660 —
Avstr. kreditne banke	688 —	689 —
Ogrske	819 —	821 —
Zivnostenske	243 —	244 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	653 —	657 —
Alpske montan	574 50	575 50
Praške žel. indr. družbe	2695 —	2715 —
Rima-Murányi	574 75	575 75
Trbovjske premog. družbe	276 —	278 —
Avstr. orožne tovr. družbe	600 —	607 —
Češke sladkorne družbe	152 —	154 —

Valute.	Dejar	Blago
C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 14	19 16
20 marke	23 45	23 53
Severigns	23 98	24 06
Marke	117 30	117 50
Laški bankovci	95 875	96 075
Rublj	252 25	253 —
Dolarji	4 84	5 —

Podružnica v CELOVCU.**Kupuje in prodaja**

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.**Akcijski kapital K 2.000.000.—.**

Zamenjava in eskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavelje.

Eskompt in inkasso menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.**Denarne vloge sprejema**

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vridga.

Promet s čeki in nakaznicami.**Za celi tamburaški zbor:**inštrumenti, knjige, partiture, žice, železna stojala itd., vse v najboljšem stanju, večina skoraj novo, se po ceni **prodaja.** 836 5-2

Več po upravnistvu našega lista.

Prodajalka

z večletnimi izpričevali v prodaji speceriskega blaga se sprejme pri

Ivanu Jelenc v Trzinu.**Tri nove Spillmannove povesti!**

Izboren vspeh, katerega so dosegli slovenski prevodi krasnih Spillmannovih povesti v prvi vrsti „Praški judek“ in „Žrtev spovedne molčečnosti“ nam je dal povod, da smo pričeli hitreje izdajati zbirko Spillmannovih povesti in podajamo danes slovenskemu ljudstvu in mladini tri nove snopiče:

V. zvezek: **Ujetnik morskoga roparja.** Povest. 40 vin., trdo vez. 60 vin., po pošti 5 vin. več.VI. zvezek: **Arumugam, sin indijskega kneza.** Povest. 40 vin., trdo vez. 60 vin., po pošti 5 vin. več.VII. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigradska povest. 60 vin., karton. 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Ne bomo se na tem mestu bavili z vsebino teh povesti, rečemo le, da ni samo skozi in skozi mi-kavna in zanimiva, temveč tudi zelo podučna; povesti se priporočajo same in si bodo pridobile obilo prijateljev. — Kdor hoče brati mične povesti, naj seže po njih; s pridom in zanimanjem jih bodo brali odrasli in mladina. Posebno starši in vzgojitelji skrbite, da dobi mladina v roke Spillmannove in Kristof Smidove povesti; napravili ji boste s tem mnogo veselja, še večje vrednosti pa bo dušni prid in nagib k čednosti, ki ga bo zajemala mladina iz teh spisov; z dobrim berilom se doseže češče več kot s pogostim svarjenjem.

V isti zbirki so popred izšli naslednji snopiči:

I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis.II. zvezek: **Maron, krščanski deček z Libanona.** Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzihi.III. zvezek: **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gor.IV. zvezek: **Praški Judek.** Povest. II. natis.

Vsak snopič velja 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več. 339 2

Opomnimo tudi, da je povest istega pisatelja „Žrtev spovedne molčečnosti“ popolnoma pošla, a bo že v enem tednu zopet na razpolago.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.**Podraženje mila.**

Svojim cenjenim odjemalcem mila uljudno nannjam, da sem vsled podraženja surovin prisiljen dvigniti ceno vsem vrstam mila za 3 krone od 100 kg.

813 3-2

Ljubljana, 12. aprila 1906.**Pavel Seemann.****Kranjsko društvo za lovsko varstvo v Ljubljani.**

844 2-2

Razpis premij.Odbor kranj. društva za lovsko varstvo je odločil da se **prošnje za premijiranje odličnih izvršil** v službi lovskega varstva v letu 1905 sprejemajo od društvenega vodstva do 1. maja t. l. taka dejanja, kakor zasačenje lovskega tatov, uničenje izvanredno velikega števila škodljivih zverjadi itd., naj se kratko in jasno navedejo v prošnji, katera mora biti obenem podpisana od prosilčevega predstojnika.

Odbor kranjskega društva za lovsko varstvo deli premije zlasti takim osebam gozdarske in lovsko-varstvene službe, ki so, kakor tudi njihovi slušbodajalci, udje našega društva.

Odbor kranjskega društva za lovsko varstvo.**V. BAN****izdelovatelj v ozov**
Ljubljana, Dunajska cesta 31

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih in obrabljenih

V O Z od navadne do naj-finejše izdelave po najnižjih cenah. 674 17-7

Popravila se izvrše najtočnejše.

Sprejmejo se tudi **3 učenci** za sedlarsko obrt.**Mednarodna panorama****Ljubljana, Pogačarjev trg.****Podružnica iz Berlina.****Od nedelje 15. aprila do vštete sobote**
21. aprila 1906: 812 2-2**Andrejevo potovanje****po zraku z balonom.**

400 104-12

Leopold Tratnik**Ljubljana, Sv. Petra cesta 27**

priporoča

visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.**Prečastiti gospod!**

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, poslatim itd. Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Hiša z vrtomležeča v **Ljubljanskem predmestju** na ugodnem kraju in pripravna za vsako obrt, se dá takoj v **najem** ali se pa **prodá** pod zelo ugodnimi pogoji.

Naslov in pogoje pové iz prijaznosti upravnistvo tega lista. 834 3-2

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z naš 100 slikami vseh vrst nikelnatih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Haba, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatnih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3.—
sist. Roskopf patent ura 4.—
črna ekl. rem. ura 4.—
črna ekl. Roskopf pat. ura 5.—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-00
srebr. dvojni plašč 1-50
oklep. verižica z rintico 2-50
na pero in karab. 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-—
švarcvaldska ura K 2-—.Za vsako uro Sletno pismono jamstvo!
Nikar risiko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-81**Poziv k predznamenbi delnic****Prve češke delniške družbe za izdelovanje celuloze in papirja v Táboru****(První české akciové společnosti pro výrobu cellulosity a papíru v Táboře)**s sedežem v Táboru, ki se bo pečala z izdelovanjem **natronove celuloze** in zadevnega papirja.

Delniška glavica znaša 1.500.000 K in je razdeljena na 7500 delnic po 200 K. — S tem razpisujemo javno subskripcijo 5000 kosov za kurz 206 K. in pripominjamo, da prevzemó ostalih 250 kosov ustanovniki za enak kurz. — Vódeni po stremljenju, da bi nova družba, čeprav tudi z nizkimi ustanovnimi vlogami ne bi bila takoj izpočetka preveč obtežna, so sklenili ustanovniki za pokritje teh vlog določiti emisijski kurz na 206 K, to je s pribitkom 3 1/2%.

S predznambo se prične 30. marca t. l. in traja do 10. maja t. l. pri Ustřední banky českých spořitelén v Pragi, Ustřední banky českých spořitelén filialky v Brnu, Ustřední banky českých spořitelén filialky na Dunaju. — Gospodje predznamniki morajo na vsako predznamovano delnico založiti 25 1/2% takoj, a ostanek v dóbi, ki jo določi občni zbor ali upravni svet. Za vpisovanje se poslužujte vpisovalnih pol, ki leže v napominalnih zavodih, in ki imajo na prvi strani subskripcijske pogoje, obvezne za predznamnike in ustanovnike. — Po polnem vplačanju namenjenih kosov se izdajo gospodom predznamnikom delnice.

Če bo predznamovan večji znesek, odločajo ustanovniki, kako se pridélé delnice gg. predznamnikom.

837 2-2

Za društvo ustanovnikov:**Fr. Boskovits**, imetnik firme Fr. Boskovits na Dunaju in družabnik firm Fr. Boskovits & Kubeš v Pragi in Avstrijske tvornice za steklenine v Stokeravu.**Josip Brdlik**, tvorničar, državni poslanec ter zbornični svetnik v Žirovnici.**Rihard Hock**, šef bančne tvrdke Oplatek & Hock na Dunaju.**František Janovsky**, nadgozdar mesta Táboru in docent na gospodarski akademiji v Táboru.**Dr. A. Kotrbelec**, odvetnik, dež. poslanec in župan mesta Táboru.**J. F. Kubeš**, tiskarnar in župan mesta Třebič.**Jindřich Kubeš**, družabnik firme Fr. Boskovits & Kubeš v Pragi.**Ing. Ant. Lemberger**, ravnatelj papirnih in celuloznih tvornic v Plznu.**Alojzij Nebesky**, trgovec s papirjem v Pragi.**Dr. Jan Podilpny**, odvetnik in dež. poslanec, namestnik glavnega ravnatelja Deželne banke kraljev. Češkega itd. v Pragi.**Leopold Weigner**, nadzornik tehnološkega muzeja v Pragi.**Dr. Emanuel Zeis**, cesarski svetnik, član upravnega sveta Ustřední banky českých spořitelén in okrajni načelnik v Táboru.